

Državljanom ČSSR

Prislušnikům ČSSR

Oznamujemo vsem prislušnikům ČSSR, kteří se nacházejí v těchto dnech na území Horní Krajiny a jsou možná v nesnázích, aby se obrátili na obecní výbory Červeného Kříže, kde jsou již organizovány stálé úsluhy:

Obecní výbor ČK Jesenice, Titova 64 — telef. 82 347
Obecní výbor ČK Kranj, Trg revolucije 1 — telef. 22 621

Obecní výbor ČK Radovljica má své sídlo v úředních místnostech na Bledu, Cesta svobode 3, telef. 77 340

Obecní výbor ČK Škofja Loka, Kopaliska 1 — telef. 85 536

Obecní výbor ČK Tržič, Trg svobode 18 — telef. 71 231

Obveščamo vse državljane Češkoslovaške socialistične republike, ki so te dni na Gorenjskem in so v morebitnih težavah, naj se obračajo na gorenjske občinske odbore Rdečega križa, kjer imajo organizirane stalne službe:

Občinski odbor RK Jesenice, Titova 64 — tel. 82 347
Občinski odbor RK Kranj, Trg revolucije 1 — telefon 22 621

Občinski odbor RK Radovljica ima svoje prostore na krajevnem uradu Bled, Cesta svobode 3 — tel. 77 340

Občinski odbor RK Škofja Loka, Kopaliska 1 — telefon 85 536

Občinski odbor RK Tržič, Trg svobode 18 — tel. 71231

Napad je nesprejemljiv in ga ne moremo podpirati

Ob zasedbi sovjetskih, vzhodnonemških, poljskih, bolgarskih in madžarskih vojaških enot Češkoslovaške socialistične republike je sekretar medobčinskega sveta občinske konference ZK Kranj Martin Košir izjavil za naš časnik:

»Agresija enot varšavskega pakta v svobodno, neodvisno, demokratično republiko Češkoslovaško nas je globoko presenetila. Takšen napad ni sprejemljiv. Ne moremo ga podpirati, ampak ga z vsemi silami obsojamo. Mednarodni problemi se ne rešujejo s silo, marveč z dogovori in sporazumi. Akt Sovjetske zveze in drugih držav, ki so storile ta neopravičen korak, je napad na samoupravno družbo, na ideje o samoupravnih odnosih.

Jugoslavija je v pretekli vojni dokazala, da smo internacionalisti, da si sami ustvarjamo takšne življenjske pogoje, ki nam ustrezajo in se nismo strinjali, da bi nam jih kdo vsiljeval. Podobno je sedaj na Češkoslovaškem.

Napad varšavskih sil ni nikakršna usluga za nadaljnji razvoj socializma, ampak je to neprecenljiva škoda, ki je danes še ne moremo oceniti. Ocenimo lahko le škodo, ki je bila narejena Jugoslaviji in mednarodnemu delavskemu gibanju 1948. leta; le da so takratni ukrepi povzročili samo ekonomsko in politično škodo. Ta škoda se je pravzaprav šele v zadnjem času začela popravljati. Sedaj pa so zopet vsa dobronamerna prizadevanja okrnjena. Zato smo dolžni, da se odločno borimo in protestiramo proti takšnemu razreševanju medsebojnih problemov in medsebojnih odnosov.

Ob napadu na ČSSR:

ZGRAŽANJE,
OGORČENJE
IN
ZASKRBLJENOST

Razprodaja

gladkega in rožastega

FROTIRJA

v ostankih, znižano za

60%

Pohitite z nakupom!

UGODNO!

TRGOVINA GORENJC
Prešernova 11

Kaj je še ostalo?

Zadnji dogodki na Češkoslovaškem se odvijajo z bliskovito naglico. Čeprav je danes še vedno težko napovedati, kakšen bo njihov nadaljnji razplet, pa je vseeno pomembno spoznanje, ki se je utrdilo v vsem naprednem svetu. Jasno je namreč, da je delo petih držav, ki se »borijo« za Češkoslovaško, obsojeno.

Čeprav nam tovrstno reševanje mednarodnih odnosov in zapletov ni tuje, se je naenkrat pred nami pojavila podoba dogodkov iz leta 1948. Marsikaj kar te dni počenjajo agresorji v Češkoslovaški je tako rekoč fotografski posnetek takratnih dogodkov. Vendar pa moramo ugotoviti, da so nekatere stvari popolnoma nove. Danes namreč niso redki, ki se sprašujejo, kaj nekateri v Sovjetski zvezi pojmujejo za socializem. Težko in popolnoma nemogoče je namreč razu-

meti, da socializem, da socialistične ideje oziroma poti v socializem lahko sedijo na bajoneth. Mar niso takšne hegemonistične težnje popolnoma enake imperialističnim idejam.

Težko bi danes iskali in našli razliko med Vietnamom in Češkoslovaško. Zakaj? Ukrepi, ki jih Združene države Amerike izvajajo v Vietnamu in ukrepi, ki jih je podvzela v teh dneh Sovjetska zveza in njeni štirje sateliti, so namreč do potankosti enaki. Mar to ne spominja na razdelitev sveta in majhnih narodov med dva velika.

Prav zato je jutrišnji dan toliko bolj zamegljen. Prav zato tudi ni čudno, da danes, v teh trenutkih, tolikšen del sveta upira oči v našo državo. Kajti od tako imenovanega socializma je ostalo bore malo.

Pri tem pa ne smemo

pozabiti na več kot dvajsetletno delo naših narodov. Ne smemo pozabiti na uspehe in pomen, ki so ga le-ti dobili v svetu. Jugoslovanski narodi smo navajeni na težave in napore. Ravno to pa nas je tako prekalilo, da danes lahko z odprtimi očmi in jasnimi ciljem zremo v našo prihodnost. Ravno to pa nas tudi ne sme uspraviti nad dosedanjimi uspehi, ampak terja od zveze komunistov in vseh nas, da še toliko bolj odločno in hitreje rešujemo zastavljene naloge.

Naša moč je namreč ravno v doslednosti in vztrajnosti. Ta pa je v teh dneh še kako potrebna. Zato se ne smemo uspraviti, ampak odločno in enotno vztrajati na začrtani poti in uresničevanju ciljev ter tako dokazati nepravilnosti politike sile, bajonetov in vmešavanje v svobodno odločanje.

A. Zalar

murha
LESCE

POLETNA RAZPRODAJA
od 26. 8. do 10. 9. 1968.
v naših tekstilnih trgovinah

MANUFAKTURA
RADOVLJICA
TEKSTIL
BLEĐ
MANUFAKTURA
LESCE
BLAGOVNICA
RADOVLJICA

Po zborovanju na Titovem trgu v Kranju so mladinci odšli tudi po kranjskih ulicah. — Foto F. Perdan

Manifestacija na Titovem trgu

Kranj, 22. avgusta — Več kot 2000 Kranjčanov in okoličanov se je zbralo danes ob pol treh na Titovem trgu na protestnem zborovanju proti

Miha Marinko

agresiji petih članic Varšavskega pakta na Češkoslovaško. Zborovanje je organiziral občinski komite Zveze mladine Kranj. Potem, ko je predsednik občinskega komiteja mladine Kranj Stane Boštjančič prebral protestno pismo kranjske mladine, sta recitatorja Pavle Rakovec in Božo Sprajc povedala dve pesmi in v njih obtožila zverinsko dejanje enot Varšavske zveze. Nato je spregovoril član predsedstva CK ZKJ Miha Marinko. »Ob teh dogodkih so naši narodi pokazali enako mero enotnosti kakor leta 1948, ko je bila naša država v podobni nevarnosti. Toda, takrat še Stalin ni izgubil razsodnosti in ni napadel Jugoslavije. Z napadom na Češkoslovaško so poteptani svetli ideali socializma in to pod zastavo obrambe socializma!« V nadaljevanju govora je povedal, da naša dežela ni v neposredni nevarnosti, vendar moramo biti vedno pripravljeni in predvsem — enotni. Nesoglasij nasprotnik ne sme izrabiti. To nam narekuje, da še hitreje utrjujemo naš socialistični sistem.

Kranj, 21. avgusta — Tako kot v večini delovnih organizacij na Gorenjskem, se je danes sestal tudi politični aktiv tovarne gumijevih izdelkov Sava Kranj. Na njem so izrazili vso podporo češkoslovaškemu narodu in komunistični partiji ČSSR.

»Najostreje obsojamo politiko sile in politiko interesnih sfer pa naj bo to s strani Sovjetske zveze ali Združenih držav Amerike,« so zapisali v brzojavki, ki so jo poslali češkoslovaški ambasadi v Beogradu.

Politični aktiv tovarne Tekstilindus pa je na svoji seji poudaril: »Naša dolžnost je, da podpremo prizadevanja češkoslovaškega ljudstva v izgradnji demokratičnega socialističnega sistema. Hkrati pa podpiramo pot in prizadevanja zveze komunistov Jugoslavije in jugoslovanskih narodov.«

Po zborovanju je skupina mladincev s transparenti v povorki krenila skozi mesto. Transparenti so obtoževali in zahtevali: Posreduje naj OZN! Kje je Dubček? Vrnite ga! Čehi, naj vas ne bo strah! Čehi, Slovaki-bratje, prijatelji! Sovjeti, domov! Ali bo ČSSR drugi Vietnam? itd. Skupina mladincev je nato sedla na stopnišče pred avlo skupščine in glasno vzklikala Titu, Dubčku, Svobodi in miru. Na pločnik so z velikimi rdečimi črkami zapisali: Vse agresorje čaka smrt! Na bajonetih se ne da dolgo sedeti!

Poleg parol se je na pločniku pojavila pesem Druga Husova grmada. Z vzkliki svobodi, demokraciji, Titu in Dubčku je skupina odšla na protestni pohod po mestu.

J. Košnjek

V sredo je vdor na Češkoslovaško obsodil tudi politični aktiv Tekstilindusa v Kranju. — Foto F. Perdan

Protestna zborovanja in izredne seje

Prvim jutranjim poročilom o vdoru sovjetskih, vzhodnonemških, poljskih, bolgarskih in madžarskih vojaških enot na Češkoslovaško so že v dopoldanskih in opoldanskih urah v nekaterih gorenjskih delovnih organizacijah sledila protestna zborovanja oziroma izredne seje političnih aktivov in seje aktivov zveze komunistov.

Tako so se v jeseniški občini zbrali delavci Železarne in bližnji prebivalci Jesenic, kjer so na javnem protestnem zborovanju pred železarno ostro obsodili vdor tujih čet na Češkoslovaško in izrazili podporo zvezi komunistov Jugoslavije in njenemu vodstvu s tovarišem Titom na čelu.

V radovljiški občini je imel protestno zborovanje kolektiv Gozdnega gospodarstva in Sukna Zapuže.

V kranjski občini pa so se sestali politični aktivisti oziroma aktivisti zveze komunistov v tovarni Sava, Iskri, Tekstilindusu, Planiki, IBI, TOSO itd. Povsod so podprli prizadevanja češkoslovaškega ljudstva v borbi za socializem, obsodili agresorje in poslali solidarnostne in protestne brzojavke češki ambasadi v Beogradu, centralnemu komiteju ZKJ in sovjetski ambasadi.

V škofjeloški občini se je že popoldne sestal občinski politični aktiv, na katerem so se seznanili s polpreteklimi in zadnjimi dogodki na Češkoslovaškem ter poslali protestno pismo sovjetski ambasadi ter solidarnostno pismo češkoslovaški ambasadi ter ZKJ.

V trziški občini pa so na skupnem sestanku posvetili največ pozornosti dogodkom na Češkoslovaškem predsedniki oziroma predstavniki izvršnih odborov sindikalnih podjetij.

Protestna zborovanja in izredne seje pa so se na Gorenjskem nadaljevale tudi v četrtek. V radovljiški občini, kjer je bila že v sredo razširjena seja komiteja občinske zveze komunistov, so bili v vseh organizacijah zveze komunistov sestanki, na katerih so obravnavali dogodke in prijateljski Češkoslovaški in hkrati obsodili Sovjetsko zvezo in njene sate lite.

V Kranju se je v četrtek ob 10. uri sestal šestdesetčlanski občinski politični aktiv, na katerem so pregledali dogodke na Češkoslovaškem v zadnjih letih, posebno pa njihov razvoj v zadnjih dneh. S seje so poslali protestne in solidarnostne brzojavke sovjetski ambasadi in ostalim ambasadam držav, katerih čete so zavzele Češkoslovaško, češkoslovaški ambasadi in CK ZK Jugoslavije. Popoldne ob 14.15 pa je bilo na Titovem trgu javno protestno zborovanje, na katerem je govoril tovariš Miha Marinko.

V Trzinu pa se je v četrtek zjutraj sestal ožji politični aktiv, ob 13. uri pa razširjeni občinski politični aktiv. Medtem, ko zbiramo podatke, pa se v vseh gorenjskih občinah seje nadaljujejo, sklicane pa so seje vodstev družbenopolitičnih organizacij, članov kolektivov, krajevnih organizacij itd.

Za poldrugi dan po vdoru vojaških čet nekaterih držav Varšavskega sporazuma na Češkoslovaško lahko torej zapisemo, da so prebivalci Gorenjske ostro obsodili kršitelje pravic češkoslovaškega ljudstva in izrazili enotnost, zaupanje in vso podporo zvezi komunistov Jugoslavije in našemu samoupravnemu sistemu.

A. Z.

Bogato izbiro šolskih potrebščin

VAM NUDI BLAGOVNICA **NAMA**
SKOFJA LOKA

blagovnica **nama** škofja loka

Od praške pomladi do sovjetskega avgusta

V vseh novinarskih hišah je že precej časa ustaljena navada, da ob dogodkih, ki pretresejo svet v kratkih besedah podajo kratko kroniko pomembnejših datumov. Ker so dogajanja v Češkoslovaški v teh dneh zasenčila vse druge svetovne dogodke, smo se tudi v našem uredništvu odločili za kratek pregled pomembnejših dogodkov v CSSR od letošnjega januarja naprej.

Januar — Aleksander Dubček izvoljen za generalnega sekretarja CK KPC. Novotny še vedno

predsednik republike. Januarski plenum so v Pragi ocenili kot zelo pomemben za nadaljnji gospodarski in politični razvoj države, hkrati pa napovedali nov plenum, ki naj bi bil posvečen mednarodnim odnosom med Čehi in Slovaki. Ta plenum pomeni tudi začetek demokratizacije vseh področij življenja v Češkoslovaški, katerega proces je že julija 1967 sprožila zveza čeških pisateljev.

Marec — Vzporedno z ukinitvijo cenzure v pisanju češkoslovaških listov in oddajah radia ter

televizije se pojavijo glasovi, naj odstopijo funkcionarji, ki ne morejo razumeti novega duha češkoslovaškega razvoja. Vse bolj glasne so zahteve za rehabilitacijo vseh žrtev kulta osebnosti, hkrati pa vsi češkoslovaški listi objavijo poziv za javno kritiko dela vseh funkcionarjev. Na partijskih konferencah je že slišati ostre kritike Novotnega, sploh pa je osnovna značilnost teh partijskih konferenc močna podpora novi usmeritvi partije pod vodstvom Dubčka. 22. marca je Novotny odstopil, nekaj dni

kasneje sta odstopila tudi predsednik socialistične stranke in podpredsednik skupščine. Zadnji dan marca je znan novi predsednik republike — Ludvík Svoboda.

April — Bivši češkoslovaški predsednik Antonín Novotný izključen iz KPC. Za novega premiera je imenovan Oldřich Černík, za novega predsednika ljudske skupščine pa Josef Smrkovský.

Maj — Ob meji ČSSR so se začeli skupni sovjetsko-poljski vojaški manevri. Kosigin je obiskal Prago, kmalu za tem pa dosežejo sporazum o manevrih sil varšavskega pakta v ČSSR. Prisotnost teh čet v ČSSR je sprožila v zahodnem tisku številne komentarje in ugibanja.

Julij — Čeprav so manevri varšavskega pakta končani, tuje vojaške čete še vedno vztrajajo na ozemlju ČSSR. V začetku meseca zapuste ČSSR madžarske čete, hkrati z umikom sovjetskih čet pa se pojavijo v sovjetskem tisku kritike razvoja socializma v Češkoslovaški. V Varšavi so se 15. julija sestale SZ, NDR, Poljska, Madžarska in Bolgarija in s tega posvetovanja pošljejo ČSSR, ki se sestanka ni udeležila, svarilno pismo, v katerem obsodijo češkoslovaške reforme. Kmalu po varšavskem sestanku začno časopisi udeleženk tega posvetovanja izražati »zaskrbljenost« za usodo socializma v ČSSR. Jugoslavija in Romunija odkrito podpreta sedanjo smer češkoslovaške politike, podporo pa izrazijo tudi komunistične partije evropskih držav. Češkoslovaški CK je odgovoril na varšavsko pismo in zavrnil vse obtožbe kot enostranske in neobjektivne. Kmalu po odgovoru ČSSR CK KP SZ predlaga, da bi se sestali na dvostranski tovariški sestanek. 29. julija pride do sestanka v Čierni na Tisi na Slovaškem, ki se je končal s kompromisom in objavo, da bo 3. avgusta v Bratislavi sestanek udeleženk varšavskega posvetovanja. SZ sprejme reformo in prizna neodvisnost KPC.

Avgust — Glavna teža bratislavskega sestanka,

udeležile so se ga SZ, NDR, Poljska, Madžarska, Bolgarija in ČSSR, je v sklepni resoluciji, ki pravi, da ima sleherna partija pravico sama odločati o svojem razvoju v okviru nacionalnih posebnosti in razmer.

Predsednik ZKJ Josip Broz-Tito se je od 9. do 11. avgusta mudil na obisku v ČSSR, kjer so mu ob prihodu priredili triumfalen sprejem. Vsi češkoslovaški krogi so izkazali izredno zadovoljstvo z obiskom Tita. Dan kasneje je nenadno obiskala ČSSR delegacija NDR z Ulbrichtom na čelu, 15. avgusta pa je obiskal Češkoslovaško Nicolae Ceausescu, generalni sekretar CK KP Romunije. ČSSR in Romunija podpiseta pogodbo o prijateljstvu in medsebojni pomoči. Državi v pogodbi nista poudarili potrebe po krepitvi varšavske obrambne zveze. Podpisnici pogodbe sta se obvezali, da si bosta v primeru, da bi ena od podpisnic postala žrtev napada katerikoli države, nudili vsi pomoč. 19. avgusta je moskovska Pravda objavila več ostrih člankov, v katerih kritizira ČSSR. Pravda opozarja, da češkoslovaška reakcija spet dviga glavo in trdi, da sovražniki delavskega razreda v ČSSR odkrito in predrzno napadajo njene socialistične dosežke. Ves sovjetski tisk je v teh dneh spet poln »zaskrbljenosti zaradi obstoja in delovanja protisocialističnih sil v ČSSR«. Češki listi odgovore na sovjetske kritike in poudarjajo, da je češkoslovaška zunanja politika povsem v skladu z bratislavsko deklaracijo. Vendar sovjetske obtožbe se sploh ne utišajo in objektivni opazovalci ob tem poudarjajo, da pisanje sovjetskega tiska negira sporazum na sestanku v Čierni.

In že smo pri najbolj žalostnem in najbolj tragičnem datumu v letošnji češkoslovaški zgodovini. 20. avgusta ob 22. uri so čete varšavskega sporazuma — SZ, Poljske, Madžarske, Vzhodne Nemčije in Bolgarije — prekoračile češkoslovaške meje in v nekaj urah zasedle vse ozemlje ČSSR.

Predsednik češkoslovaške republike Ludvík Svoboda

Prvi sekretar CK KP Češkoslovaške Aleksander Dubček

Predsednik ljudske skupščine Josef Smrkovský

Gorenjska po prvih poročilih o Češkoslovaški Presenečenje in obsodba

Gorenjska, 21. avgusta (dopoldne) — Takoj, ko je ljubljanska radijska postaja objavila sporočilo, da so ponoči vojaške enote nekaterih držav — članic Varšavskega pakta — zasedle Češkoslovaško socialistično republiko, se je ta vest bliskovito razširila tudi po vsej Gorenjski. Čeprav je bila večina ljudi prve delovne izmene že na delovnih mestih, jih je to najmanj pričakovano sporočilo po zadnji pomiritvi na Češkoslovaškem močno pretreslo. Prvi hip so bili ljudje začuden, takoj nato pa se je poridil strah in ostrina obsodba napadalcev.

Ljudje so vsake pol ure spremljali poročila in s strahom pričakovali nadaljnji razplet dogodkov. Ko smo

sredi dopoldneva po telefonu poklicali vse gorenjske občinske komiteje zveze komunistov, smo ugotovili, da so nekateri predstavniki na dopustih in da se že vračajo. V vseh gorenjskih občinah pa so bile prve izjave, odgovornih predstavnikov občinskih družbenopolitičnih organizacij precej podobne:

Jesenice — Obsojamo takšen način reševanja mednarodnih problemov.

Kranj — Tega nismo pričakovali od socialističnih držav.

Radovljica — Menimo, da je okupacija češkoslovaške v nasprotju z vsemi mednarodnimi dogovori.

Škofja Loka in Tržič — Storjena je napaka, ki jo bo težko popraviti.

Pomoč državljanom ČSSR

● Občinski odbor rdečega križa v Kranju je uvedel stalno dežurno službo za pomoč češkoslovaškim državljanom, ki te dni letujejo pri nas. Da bi jim olajšali že tako velike težave, so v dijaškem domu v Kranju (Kidričeva cesta 2) zanje na voljo prenočišča in prehrana. Zvedeli smo tudi, da so nekateri prebivalci kranjske občine sporočili na stalno službo, da so pripravljene pomagati češkoslovaškim državljanom. Na četrtkovem posvetovanju predsednikov gorenjskih občinskih konferenc socialistične zveze pa so le-ti povedali, da tudi v drugih gorenjskih občinah občinski odbori rdečega križa organizirajo pomoč za češkoslovaške državljane, ki so te dni pri nas.

● Gorenjska turistična zveza v Kranju je obvestila vse kampe na Gorenjskem, da češkoslovaškim turistom ne zaračunajo turistične takse.

● Delavci obrtnega pod-

jetja Inštalacije v Škofji Loki so se občinskemu odboru rdečega križa prijaviли za prostovoljni odvzem krvi.

● Zvedeli smo, da je v kranjski občini okrog 100 češkoslovaških državljanov. Večina le-teh je na stanovanju in hrani v dijaškem domu v Kranju, Kidričeva 1 — kjer je tudi zbirni center zanje — ostalim pa so priskočile na pomoč družine v kranjski občini.

● V radovljiški občini pa je trenutno nad 60 češkoslovaških državljanov. Večina jih je trenutno v kampinških. Ker pa se je v zadnjih dneh vreme poslabšalo, si občinski odbor RK prizadeva, da bi za vse zagotovil boljše prenočišča v privatnih sobah. Na četrtkovi seji občinskega odbora rdečega križa v Radovljici so ugotovili, da je že več delovnih kolektivov in posameznikov izrazilo pripravljenost za denarno ali drugo pomoč.

Protest in akcije

S četrtkove seje 60-članskega kranjskega političnega aktiva so poslali protestne in solidarnostne brzojavke sovjetski ambasadi in ambasadam drugih agresorskih držav ter CK ZK Jugoslavije in češkoslovaški ambasadi. Na seji aktiva so tudi sklenili, da se morajo sestati komunisti v organizacijah zveze komunistov v občini, na katerih bodo predstavniki aktiva in drugi razlagali dogodke na Češkoslovaškem. Sklenili so tudi, da bodo družbenopolitične organizacije, posebno pa občinski odbor rdečega križa v Kranju, organizirali

pomoč za češkoslovaške državljane, ki so te dni pri nas. Posebno pa so na seji aktiva poudarili, da se je treba postaviti po robu kakršnim koli izgredom, ki bi v teh trenutkih lahko razbijali enotnost in prizadevanja o ohranitvi miru znotraj ali zunaj države.

Na podlagi sklepa kranjskega političnega aktiva pa so bila danes (petek) v vseh kranjskih delovnih organizacijah in ponekod na terenu protestna zborovanja zaradi vdora nekaterih sil varšavskega pakta v Češkoslovaško socialistično republiko.

Mladina Kranja: »Obsojamo agresijo in ne verjamemo trditvam napadalcev«

Takoj, ko so bile znane prve podrobnosti o vkorakovanju okupacijskih sil varšavskega pakta na ozemlje svobodne Češkoslovaške, so mladinski aktivisti v kranjskih delovnih organizacijah priredili množična zborovanja svojega članstva. Petim državam, katerih sile so brez vednosti češkoslovaškega vodstva zasedle to deželo, so poslali protestna pisma, v enakih dokumentih pa so izrazili vso podporo zakonitemu češkoslovaškemu vodstvu in predsedstvu ter izvršnemu komiteju CK Zveze komunistov Jugoslavije, ki

se je zvečer sestal na Brionih.

V sredo zvečer se je na razširjeni seji zbral občinski komitej zveze mladine Kranja. Enoglasno je sprejel stališča predsedstva CK zveze mladine Slovenije in obsodil okupacijo, ki s socialističnim humanizmom in demokracijo, predvsem pa s samoodlobo narodov nima nič skupnega. V protestnem pismu, ki so ga poslali diplomatskim predstavništvom petih držav, katerih sile so okupirale Češkoslovaško, piše: »Mladina Kranja je ves čas po januar-skem plenumu CK KPČ z

velikimi simpatijami spremljala procese preporoda v tej prijateljski socialistični državi... Vseskozi smo bili prepričani, da je vodstvo preporoda v rokah socialističnih sil, ki ne bi nikdar dovolile, da bi kdorkoli ogrozil socialistične pridobitve v ČSSR... Ne verjamemo trditvam napadalcev, da so prišli na poziv češkoslovaških voditeljev. To je zločinska zvijača in pretveza, ki ima namen zakriti hegemonistične interese, vendar ne more preslepiti svetovnega demokratičnega mnenja.«

J. Košnjek

Kolektivi in prebivalci Gorenjske!

Občinski odbori rdečega križa na Gorenjskem pozivajo in prosijo vse delovne kolektive in prebivalce, da prispevajo denarna sredstva za pomoč češkoslovaškim državljanom, ki so trenutno na Gorenjskem in se ne morejo vrniti domov.

● V radovljiški občini lahko nakažejo denarne prispevke na račun 5154-8-305 — Občinski odbor RK Radovljica (Pomoč za češkoslovaške državljane)

Občinski odbor RK Radovljica prosi prebivalce občine,

naj morebitne proste sobe za češkoslovaške goste prijavljajo na občinski odbor RK s sedežem na Bledu (tel. 77-340).

● V kranjski občini lahko nakažejo denarne prispevke na račun 515-8-18 — Občinski odbor RK Kranj (Pomoč za češkoslovaške državljane).

Občinski odbor RK v Kranju tudi sporoča, da na odboru od 7. od 14. ure dela stalna dežurna služba. Po 14. uri pa je neprekinjena dežurna služba za pomoč češkoslo-

vaškim državljanom v Dijaškem domu v Kranju.

● Tekoči račun občinskega odbora RK Škofja Loka pa je 5151-8-187 — Občinski odbor RK Škofja Loka (Pomoč za češkoslovaške državljane).

● V jeseniški in trziški občini občinska odbora rdečega križa zaenkrat še nista odprla posebne tekočega računa, vendar pa imajo povsod stalno dežurno službo. Zvedeli smo, da je v trziški občini tudi nekaj češkoslovaških državljanov.

Izredna seja medobčinskega sveta ZK

Potrebna je popolna enotnost jugoslovanskih narodov

Čeprav je za ponedeljek sklicana redna seja medobčinskega sveta zveze komunistov za Gorenjsko, so se danes (četrtak) popoldne sestali člani sveta v Kranju na izredni seji. Te se je udeležil tudi član predsedstva centralnega komiteja zveze komunistov Jugoslavije Miha Marinko, ki je na seji pojasnil potek zadnjih dogodkov na Češkoslovaškem in seznanil člane s sejo izvršnega komiteja na Brionih.

Tovariš Marinko je na seji poudaril, da so z vdorom sil varšavskega pakta v Češkoslovaško poteptana vsa dolgoletna prizadevanja v razvijanju svetovnega naprednega, delavskega gibanja, da so s tem aktom grobo prekršena načeta socialistične demokracije in da naši narodi in vodstvo ostro obsojata tak način reševanja mednarodnih socialističnih odnosov.

Zato je ta hip potrebna popolna enotnost jugoslovan-

skih narodov in nenehna budnost zveze komunistov Jugoslavije. »Ob vseh teh dogodkih pa nikakor ne smemo pozabiti na zadnje sklepe CK ZK Jugoslavije oziroma smerice ter na razreševanje notranjih problemov. Le z doslednim izvrševanjem sklepov in reševanja problemov bomo dokazali pravilno pot naših

narodov v socializmu«, je poudaril Miha Marinko.

Člani sveta so na seji sklenili, da bodo v prihodnjih nekaj dneh v vseh gorenjskih občinah seznanili komuniste, člane drugih družbenopolitičnih organizacij oziroma nasplah prebivalce občin o dogodkih na Češkoslovaškem in o naših nalogah v prihodnje.

A. Z.

ČP Gorenjski tisk obsodil agresijo

Kranj, 23. avgusta — Danes ob 14. uri so se zbrali člani delovnega kolektiva ČP Gorenjski tisk Kranj in na zborovanju ostro obsodili agresijo na Češkoslovaško socialistično republiko ter izrazili vso podporo zvezi komunistov Jugoslavije in prizadevanjem jugoslovanskih narodov za ohranitev miru v svetu.

Na zborovanju je sekretar komiteja občinske konferen-

ce ZK Kranj Martin Košir pojasnil razvoj dogodkov na Češkoslovaškem ter poudaril potrebo po enotnosti v teh vznemirljivih trenutkih. Nazadnje pa so člani kolektiva sprejeli protestno pismo državam članicam varšavskega sporazuma na čelu s Sovjetsko zvezo ter pismu češkoslovaški ambasadi v Beogradu in CK ZK Jugoslavije.

A. Z.

Konec mita o miroljubnosti neke velesile

Iz burne zgodovine človeštva je znanih nešteto primerov, ko so veliki narodi goltali male, ko so močni zatirali šibke, jih izkoriščali in iztrebljali. Zadnji dogodki na Češkoslovaškem žal tudi sodijo v ta nenapisani seznam zločinov nad malimi narodi. Prva socialistična država na svetu, ki je še pred bore četrto stoletja sama okušala težo okupacije, skuša sedaj ob asistenci štirih pomagačev podjarmiti neko drugo socialistično deželo. Najnovejši udarec svobodoljubnim Čehom, Slovakom in Moravcem je prišel od tam, kjer bi morali biti pojmi, kot so mir, samostojnost in nevmešavanje edino vodilo v odnosih do sosedov. Ko so v noči od torka na sredo čete, tanki in letala Varšavskega pakta vdrla v Češkoslovaško, je vsem ljudem zastal dih. Samo nekaj ur je bilo treba, da si je Sovjetska zveza zapravlila simpatije vseh naprednih sil sveta. Kritike, s katerimi so sovjetski voditelji še nedavno tega napadli ameriško početje v Vietnamu in agresivno politiko Izraela, izgubljajo v luči zadnjih dogodkov vsakršno vrednost. Od pravljice o miroljubni zaščitnici vsega pravičnega ni ostalo ničesar več.

Kje so vzroki agresije?

Sovjetska stališča do poti v socializem so znana že dolgo časa. Državni in partijski voditelji ter ideologi trdijo, da je njihov način izgradnje socializma edino mogoč in pravičen. Ne upoštevajo specifičnih pogojev v vsaki posamezni deželi, zavračajo kakršnokoli odstopanje od svojih zamisli. Posledice takšna mentalitete smo Jugoslavlani občutili na lastni koži že pred dvajsetimi leti. Kljub kasnejši normalizaciji odnosov s SZ smo bili vsake toliko časa še vedno deležni prikritih očitkov Moskve.

Po Stalinovi smrti so se razmere v Sovjetski zvezi precej spremenile. Ta ugotovitev pa ne velja za ostale vzhodnoevropske države, kjer so se stara vodstva še naprej obdržala na oblasti. Sredi petdesetih let, v obdobju hladne vojne, so bile te dežele navzven povsem odvisne od SZ, saj o kakem sodelovanju z Zahodom ni bilo niti govora. Zato so se tako politično kot tudi gospodarsko podredili Moskvi, le-ta pa jim je v zameno nudila zgolj vojaško zaščito (iz istega razloga je nastal tudi varšavski pakt). Razmere znotraj posameznih dežel pa je vsa ta leta spričočeno stalinističnih vodstev niso kaj prida izboljšale.

Obdobje najhujših napetosti je minilo neka-ko pred petimi leti. SZ in ZDA sta pričeli med seboj — po malem seveda — celo trgovati, sodelovati pri miroljubnih raziskavah vesolja in drugo. Njunemu zgledu so kmalu sledile tudi druge države vzhodne in zahodne Evrope. Prav tu pa velja iskati vzroke za dogajanja, katerih neslavnemu epilogu smo danes priča. Moderno gospodarstvo, zlasti če se opira navzven, mora biti namreč prilagodljivo, prožno. ČSSR pa spričočeno stalinistično nastrojenega vodstva, ki je zaviralo vsakršen samostojen razvoj, ki je preganjalo nove tokove v kulturni in idejni dejavnosti, ni mogla v korak s časom. Spor med književniki in partijskimi vrhovi je bil samo začetek. Liberalna opozicija se je krepila, pod pritiskom javnega mnenja je skupina z Antoninom Novotným na čelu nazadnje klonila. (Podrobnejšo kronologijo dogodkov v ČSSR objavljamo posebej.) Na dan so prišli mnogi grehi starega vodstva.

Dubček, Svoboda ter drugi napredni partijski in vladni funkcionarji so ubrali nova pota. Moskva, ki je sprva le pasivno spremljala dogodke na Češkoslovaškem, je kaj kmalu uvidela, da ta dežela nima več nje sorodnih pogledov na socializem. Ostalo je znano: svarila, grožnje, napadi v tisku, sestanki v Čierni in Bratisla-

vi... Svetovna javnost je bila sicer zaskrbljena, toda nihče ni pričakoval najhujšega. Zakaj vendar naj bi Sovjeti skušali zrušiti režim, ki uživa vso podporo ljudstva? Čas hladne vojne je mimo, svet se osvobaja blokovskih okvirov...

In vendar se je zgodilo. Peterica državčlanic varšavskega pakta je s pretvezo, da »je treba braniti bratsko socialistično deželo pred revizionisti in zunanji sovražniki socializma«, brez opozorila s svojimi armadami vdrla v ČSSR in jo okupirala. Kaj je cilj tega zahrbtnega dejanja, še ni povsem znano. Verjetno postavitev Moskvi ustrezne vlade in partijskega vodstva. Letaki, ki jih sipljejo naokrog »neznana« letala in na katerih piše, da je Novotny zopet predsednik republike, dajo slutiti, kakšnega kova bo ta nova vlada.

Delitev interesnih sfer

SZ je nedvomno glavna pobudnica agresije. Z oboroženo akcijo, na katero so se v Kremlju in po generalštabih posameznih armad verjetno pripravljali že dalj časa, je svetu razkrila svoj pravi obraz. Pokazala je, kako gleda na odnose znotraj socialističnega tabora in kakšna so njena stališča do sveta nasploh. Okupacijo ČSSR si lahko razlagamo samo tako, da ima Moskva dežele vzhodne Evrope za svoje satelite, pokorne in v vseh ozirih vdane Sovjetski zvezi. Poskus osamosvojitve katere koli od teh držav-satelitov je torej »ogrožanje življenjskih interesov SZ« (tako je namreč opravičeval agresijo list Pravda), ki ga je treba preprečiti. V odnosu do Zahoda, zlasti do ZDA, pa to dejanje pomeni sprejemanje politike razdeljevanja sveta na interesne sfere. Teorija o interesnih sferah je onkraj Atlantika dokaj priljubljena. Po njej naj bi vsaka od obeh sil kontrolirala svoj del zemeljske oble. Nobena stran naj ne bi intervenirala, če pride znotraj nasprotnikove sfere do kakih zapletov.

Domneva je drzna, toda njej v prid govori vrsto dejstev. Sovjetska zveza na primer se doslej sploh še ni pošteno angažirala v vietnamski vojni in tudi pomoč, ki jo pošilja borcem FNO, ni ravno velika. Američani imajo namreč Vietnam za »svoje« področje. Poročil, da bi ZDA v zvezi z okupacijo ČSSR kakorkoli ukrepale, do danes (petek) tudi še ni bilo. Nasprotno pa so ob izraelsko-arabskem spopadu reakcije obe strani reagirale zelo naglo. Bližnji vzhod je pač tako za ZDA kot tudi za SZ zanimivo območje, saj obe po tihem računata nanj.

Seveda pa takšne avanture ene ali druge strani vedno hudo dvignejo temperaturo mednarodnih odnosov. Prepričani smo lahko, da v prihodnje pojmi, kot so »železna zavesa«, »hladna vojna«, »vojaški bloki« in podobno ne bodo več samo moreč spomin na petdeseta leta tega stoletja ali samo sredstvo za politično špekulacijo prenapetežev, ampak verodostojne označbe dejanskega stanja odnosov med dvema nasprotnima političnima sistemoma. Pričakovati je tudi stopnjevanje oboroževalne tekme. Ugotovitev, da bodo dogodki na Češkoslovaškem močno vplivali na dogajanja znotraj mnogih zahodnih držav, se vsiljuje kar sama od sebe. Vzemimo zopet za primer ZDA.

Letos novembra imajo tamkaj predsedniške volitve. Po vsem tem je skoraj gotovo, da bo zmagal eden od desničarskih kandidatov. Najbrž bo to — če se ne zgodi kaj izrednega — republikanec Nixon. V svojem programu namreč obeta volivcem nepopustljivost do Vzhoda. Okupacija ČSSR s četami varšavskega pakta je zanj dobesedno voda na predvolilni mlin. Ameriški propagandni stroj bo dogodek brez dvoma temeljito izkoristil, ga primerno obdelal in takega serviral javnosti. Ljudje, ogorčeni nad rusko

predrznostjo, bodo v Belo hišo posadili človeka, ki v odnosih do Sovjetske zveze zagovarja politiko trde roke — in človeštvo bo zopet za dolg korak bliže atomski katastrofi.

Razkol v vodstvu SZ

Med kopico dramatičnih poročil iz zasedenege ozemlja je vest o odstopu premiera Kosigina in vrhovnega poveljnika oboroženih sil Sovjetske zveze generala Grečka, ki jo je agencija TASS nemudoma demantirala, zbudila kaj malo pozornosti. A ČTK vztraja pri svoji trditvi. Morda tej novici ne bi posvečali toliko besed, če ne bi podobne domneve konec lanskega leta že enkrat obletele svet. Dasi so vesti o Kosiginovi odstavki tedaj izvirale iz krogov dobro poučenih tujih opazovalcev v Moskvi, ni bilo nikakršne uradne potrditve in o stvari so pisali le nekateri zahodni listi. Prezidij vrhovnega sovjeta SZ naj bi po teh poročilih zavrnil Kosiginovo prošnjo za odstop, ker se je bal odkritega razkola v vrhovih vlade in partije.

Če je v vseh teh ugibanjih samo zrno resnice, potem je jasno, da vodstvo SZ ni enotno v svojih odločitvah da sta tudi znotraj njega dva tabora — »jastrebi« in »golobi«. In spričočeno naj-novejših dogodkov bi moralo biti vsakomur jasno, da so jastrebi v večini. Torej povsem takšne tendence, kot v ZDA, kjer vpliv Pentagona na vlado počasi, a vztrajno raste. To so seveda le domneve, ki jih utegne razvoj dogodkov v prihodnosti ovreči ali potrditi. Morda je zgornje sklepanje malce tvegano, toda ali nismo še pred tednom dni možnosti, da bi Sovjeti z vojaško silo udarili po Češkoslovaški, zavračali kot nesmisel in absurd?

Beli namesto črnih (in kljukastih) križev na tankih

Dovolj je bilo ugibanj o vzrokih in posledicah okupacije češkoslovaškega ozemlja. Poglejmo raje, kaj vse mora te dni prestajati nesrečno prebivalstvo bratske socialistične dežele. Kakor poroča agencija ČTK, čete okupatorjev kontrolirajo vse važne strateške točke v državi. Tanki patrolirajo po ulicah večjih mest, ves civilni promet je zastal. Na Vaclavskem trgu so demonstranti prvi dan zapazili več oklopnih vozil, na katerih so se bleščali beli križi. V njih so bili vzhodnonemški vojniki. Kakšna ironija! Skoraj trideset let po tistem, ko je nacistična armada pregazila Češko (15. marca 1939), nemški tanki spet gospodarijo na Vaclavskem trgu. Kljukaste križe so zamenjali beli, v notranosti sovražnih jeklenih pošasti ždijo sinovi nekdanjih okupatorjev, vse ostalo pa je isto. Da bi bila žalitev še večja, se tokrat Nemci šopirijo na praških ulicah po volji Rusov, tistih Rusov, ki so leta 1945 pometli ostanke Hitlerjeve vojske iz Češkoslovaške. Demonstranti so v onemoglem besu pljuvali proti oklopnikom in s tem izražali svoj gnuš nad ravnanjem zavojevalcev. Kdo ve čez koliko rodov šele bodo Čehoslovaki svojim »zaveznikom« odpustili to žalitev? Tudi če odštejemo mrtve in ranjene, ki so ali ki bodo padli pod streli tujcev, je narodni ponos tolikanj prizadet, da prijateljstvo znotraj skupnosti socialističnih dežel več ne bo pristno. Toda večja je stiska ljudi, bolj neomajno podpirajo svoje voditelje, ki so jih agresorji v sredo popoldan odpeljali proti Moskvi.

O žalostnih prizorih na praških ulica je poročala tudi neka češkoslovaška radijska postaja preden jo je zasedel sovražnik. Skupina mladincev je demonstrirala po ulicah, noseč s seboj okrvavljeno državno zastavo. Proti novim in novim tankom, ki so prihajali v središče mesta, pa je množica vpila: »Rusi, pojdite domov!«

Nihče ne ve, kaj vse še čaka tri male narode v srcu Evrope, ki se že od 7. stoletja dalje bijejo za svoj obstoj. Toda prepričani smo lahko, da bo pravica konec koncev le zmagala. Naj končam prispevek s sestavkom, ki ga je znan črnski pisatelj z juga Afrike postavil v naslov knjige o trpljenju svojih rojakov, pa se zdi, da odseva tudi iz vlačnih oči državljanov Češkoslovaške, ki jih je nesreča njihove domovine zatekla na tujem — »Ne joči, ljubljena dežela!«

Igor Guzelj

Posebna komisija je med prvim velikim žrebanjem Gorenjske kreditne banke (14. avgusta v Radovljici) skrbno vodila dve uri trajajoče žrebanje. — Foto: A. Zalar

Gorenjska kreditna banka: Avto je ostal v Kranju Sreča jo je dolgo iskala

Bralci našega časnika se najbrž še spominjajo, da smo danes teden objavili v časniku poročilo o žrebanju Gorenjske kreditne banke Kranj. Na žrebanju, ki je bilo v podružnici Radovljica, so izžrebali 100 lepih nagrad, med njimi pa tudi osebni avtomobil Škoda 1000 MB.

Ko smo zvedeli, da je prva nagrada »ostala« v Kranju, smo takoj skušali najti srečnega izžrebanca. Žal so nam na začetku pravila to onemogočila. Ko pa se je v Gorenjski kreditni banki oglasila srečna lastnica novega avtomobila in pristala na pogovor, smo jo takoj obiskali.

Marija Miklavčič je bila rojena pred 65 leti v Zelezniških. V mladih letih, ko je bilo težko za zaslužek, se je precej ukvarjala s čipkanjem. Potem pa se je preselila in je sedaj že trideset let v Kranju.

Ob srečanju je bila precej razburjena in hkrati presenečena. Kako tudi ne, saj menda še nikdar ni nič dobila tako zlahka kot sedaj. Včasih ni bilo tako lahko kot je danes. Čeprav sem v zadnjih nekaj letih vsak prihranjeni dinar shranila v banko, pa nikdar nisem pomislila na kakršnokoli nagrado, nam je povedala.

»Se sedaj ne morem verjeti, da je res, kar so mi povedali. Veste, bila sem navajena trdega življenja. Včasih ni bilo tako lahko kot je danes. Čeprav sem v zadnjih nekaj letih vsak prihranjeni dinar shranila v banko, pa nikdar nisem pomislila na kakršnokoli nagrado,« nam je povedala.

Ob kavi, v prostorih Gorenjske kreditne banke v Kranju, smo jo poprašali, od kdaj že varčuje.

»Prvič sem vložila denar v banko 1956. leta. Od takrat pa vsak prihranjeni dinar odnesem v banko; in to vedno

v Gorenjsko kreditno banko,« je naglasila na koncu.

In kaj boste sedaj naredili z avtomobilom?

»Ja, vozila se bom. Zelo rada potujem. Zato sem se že dogovorila s svakom, da me bo peljal, če bom kam želela.«

Mariji Miklavčič in njemu svaku smo pred prodajnim prostorom Slovenija avto v Kranju zaželeli srečno vožnjo in obilo sreče tudi v prihodnje. Ko smo se poslovili, nam je povedala, da tudi v časniku še nikdar »ni bila«. Nazadnje pa je še pristavila: »Če boste že pisali, napišite še to, da bom v prihodnje, če bom le mogla vsak prihranjeni dinar vložila v Gorenjsko kreditno banko.«

Bolj za šalo kot za res smo jo prašali, zakaj naj to še posebej zapišemo.

»Zato, ker se spleča. Mar ni tako? A. Zalar

Marija Miklavčič je minuli petek (16. avgusta) dobila ključe od avtomobila. — Foto: A. Zalar

Ob 190-letnici prvega pristopa na Triglav (26. avgusta 1778)

Letos mineva kar 895 let, odkar se Triglav prvič imenuje v darovalni listini Henrika IV. Poleg 75-letnice organiziranega planinstva pri nas, se letošnjega poletja spominjamo tudi 160-letnice prvega čisto slovenskega pristopa na Triglav. Na vrh sta se povzpela 2. septembra 1808 Jakob Dežman, kaplan iz Bohinjske Srednje vasi in pa najstarejši bohinjski triglavski vodnik Anton Kos. Jakob Dežman je potem tudi prvi v slovenščini opisal njun vzpon. Nekaj dni pozneje je zavzel vrh tudi naš prvi gorohodec svetovnega imena Valentin Stanič. (Staničev dom pod Triglavom.)

Naš najvišji vrh so zavzeli 26. avgusta 1778 »štirje srčni možje« iz Bohinja s »ta vel'kim Jurjevcom,« Lukom Korošcem iz Gorjuš na čelu. Med pionirje svetovnega alpinizma prav gotovo sodi tudi učenjak, botanik in zdravnik svetovnega imena Balthasar Hacquet. Ta je pa na pobudo Zige Zoisa začel napadati vrh Triglava. Hacquet je bil učenec Antona Scoppolija, rudarskega zdravnika iz Idrije. Gba sta načrtno raziskovala naš gorski svet in proučevala rastlinstvo in geologijo naših gora.

Hacquet je v Bohinju iskal človeka, ki bi lahko povedal, da je bil že na vrhu Triglava, vendar ga ni mogel najti. Naslednje leto, 1777, je večkrat skušal priti na vrh. Prvič je prispel na Velo polje prek Komne in Doline sedmih jezer, drugič pa kar iz Bohinja. Sredi avgusta 1777 — to je bil njegov drugi poskus — mu je samemu uspelo priti z Velega polja prek Konjskega sedla na Ledine in dalje na teme Malega Triglava. Tako je prvič v zgodovini Triglava stal pogumen človek na njegovem nižjem vrhu.

Sredi naslednjega leta so tvegali naslednji poskus njegovi sodelavci sami. Sreča jim je bila naklonjena. Leta 1778 je človeška noga prvič stopila na vrh Triglava. To je bilo

pred 190 leti, ko so si za ta pomemben uspeh na vrhu gore čestitali štirje srčni možje iz Bohinja z Luko Korošcem na čelu.

Hacquetu pa je uspelo priti na Triglav šele leto dni kasneje. Bil pa je med planinci, ki so leta 1782 stopili na Triglav. Sedemnajst let za tem, ko je prvič stopil človek na Triglav, se je na to goro povzpel tudi pesnik Valentin Vodnik.

2. septembra 1808 je doživel Triglav prvi čisto slovenski obisk. Na vrh sta se povzpela Jakob Dežman in vodnik Anton Kos. Kasneje je Dežman prvič v slovenskem jeziku opisal ves vzpon. Leto kasneje se je na vrh povzpel tudi Jakobov brat Ivan, ki je na vrhu od radosti zapisal tele besede: »Narvezhi moje veselje je na gorah.« Te ognjevitke besede so dolga leta vse do današnjih dni predstavljale spodbudo vsakomur — planincem, alpinistom in plezalcem.

Pozneje, okoli leta 1870, so se pojavili v Bohinjski Srednji vasi Triglavski prijatelji, ki so v triglavskem pogorju začeli graditi prve planinske poti in postojanke. Na Ledinah, kjer danes stoji Planika, so zgradili Triglavski tempelj. To je bila prva slovenska planinska postojanka v Triglavu. Se preden se je slovensko klasično planinstvo selilo iz Bohinja v Dolino, se je leta 1870 dvajsetletna Rozalka Sestova kot prva ženska povzpela na vrh Triglava. Pionirje našega planinstva — Triglavski prijatelje — so leta 1890 nasledili Piparji, ustanovitelji slovenskega planinskega društva. (1893)

Leta 1890 je trentarski divji lovec Ivan Berginc-Strukelj prvi preplezal mogočno 1200 metrov visoko severno skalno steno Triglava. Nekaj desetletij prej, v juliju 1822, pa je Triglav zahteval svojo prvo smrtno žrtev. Na samem vrhu je strela ubila bohinjskega vodnika Antona Kosa.

U. Zupančič

Tudi letos coklarski dan na Krvavcu

Na minuli razširjeni seji Turističnega društva v Cerkljah so največ govorili o letošnji prireditvi coklarski dan, ki bo na Krvavcu 31. avgusta in 1. septembra. Kakor na prvi prireditvi lani bodo tudi letos razen turističnega društva sodelovali vsi, ki se zanimajo za razvoj turizma v tem kraju Gorenjske, in sicer planinsko gostinsko podjetje Krvavec, kmetijska zadruga Cerklje, SAP Ljubljana — enota žičnica in drugi.

Prireditve se bo začela v soboto popoldne, ko bo na

vrsti kegljanje za jarca. Nato bo veliko kresovanje in zvečer predavanje Gorski svet, spremljano z barvnimi diapozitivi in coklarski ples. V nedeljo dopoldne bo ocenjevanje in prodaja krvavskih mlečnih izdelkov, nadaljevalo se bo kegljanje za jarca in srečolov. Po objavi rezultatov tekmovanja bodo podeljene nagrade in za zaključek bo spet coklarski ples.

Prireditelji pričakujejo, da bo tokrat prišlo na Krvavec, če bo lepo vreme, veliko ljubiteljev planin in narave.

—an

Ob razstavi del Toneta Tomazina

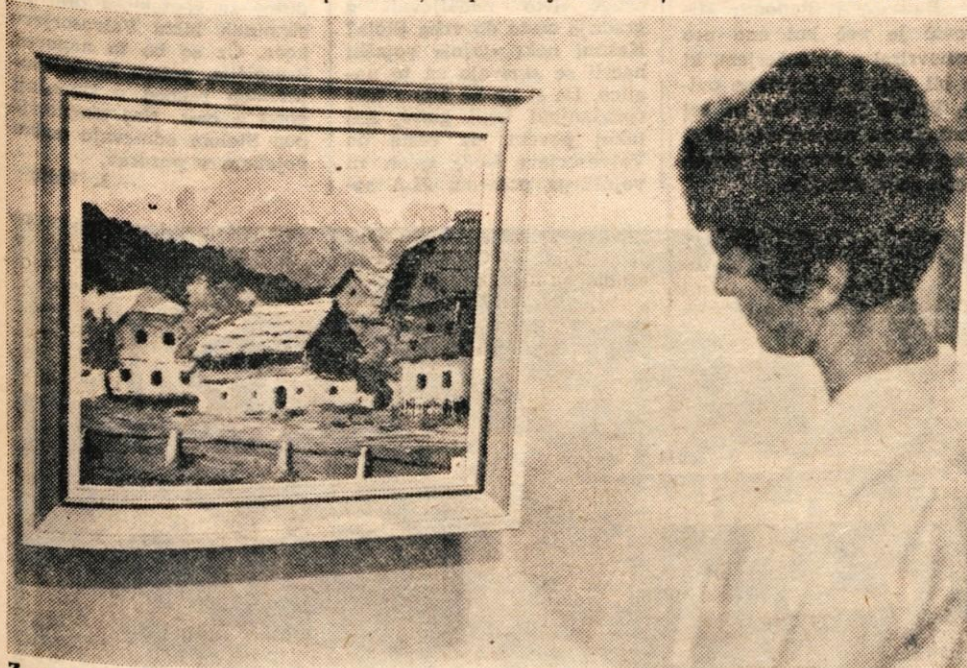
Planinec, športnik in slikar

Tone Tomazin, slikar naših gorskih pejsažev, je navdušen planinec in športnik, kar moramo vedeti, če hočemo spoznati vrednost teh komponent njegove osebnosti, ki se kažejo v njegovih delih. Predvsem je že odločitve za določeno specifično motiviko pogumno dejanje. Zlasti prizori z gora, z svojo zahtevnostjo, so že s svojo težak slikarski problem, ki se lahko spreverže v polom. Toda neverjetno, Tomazin nikoli ne zapade v osladnost, ampak dobro rešuje tako problem izbire motiva kakor tudi ustreznost barvitosti, obvladovanje prostora in barvne kompozicije. Vse to obvladuje pod vplivom liričnega osebnega odnosa, z rahlo romantičnim razpoloženjem in s težnjo po upodabljanju v mejah naturalizma ter z ustrežajočim poimpresionističnim izrazom, ki se še posebej kaže v prikazovanem slikarskem roko-

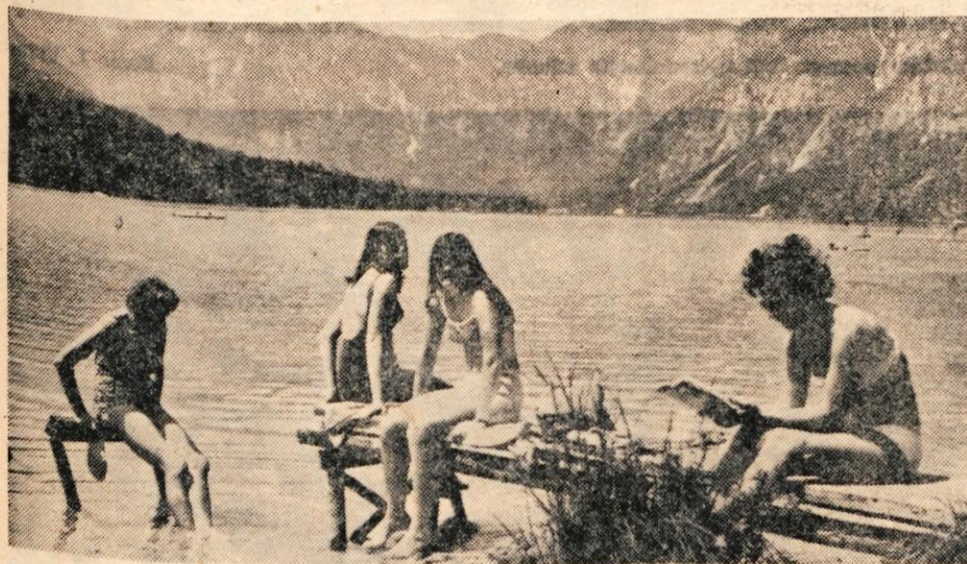
pisu. V barvno tkanino slik vpleta Tomazin sivino z zelenilom, zastira platno z ugaslim violetnim tonom in odgrinja ospredje v rjavih ter rumenih tonih kot poudarek celotne barvne kompozicije. Svetlejša in lahko bi rekli bolj veselo koloristično izživiljanje v novejših delih moramo samo pozdraviti, saj pomeni nadaljnji razvoj, ki ne bo zaradi svoje barvitosti zapadel v neželjeno razgledničarsko slikarstvo. Pri svetlejših barvah in sploh pri intenzivnejši koloristiki ter krajini, posebno še pri gorski, slikarji skoraj nehoti pozabijo na mogočnost motiva, na divjost snovi, ki jo obdelujejo. Navadno zdrsnjejo na raven prej omenjenega razgledničarskega slikarstva. Toda kot rečeno, Tonetu Tomazinu tudi v novejših delih ne moremo očitati takih napak. Celo nasprotno — slikarskemu problemu, ki ga je nakazal, se približuje z veli-

kim pogumom in znanjem, ki je razveseljivo in pri slikarju-amaterju prav redko. Niso pa samo barve tista nevarna kleč, ob kateri si marsikateri krajinar polomi svojo slikarsko barko. Kompozicijsko prirejanje motiva slikarski ploskvi je zaradi kipečih vrhov, zaradi neštevitih izstopajočih grebenov, previsov, melišč, dolinic in prelazov ter še spričo vseh tistih posebnosti gorske pokrajine, ki jih tu ne moremo naštet, težka naloga. Podrejanje te razgibanosti, prenašanje teh gmot na dvodimenzionalno slikarsko ploskev kaj rado potone v nizanje slikarskih planov, podobno razporejanju kulis po odru. Tudi tu je Tomazin pokazal pravo mero preračunljive slikarske narave in ostro oko gornika se je spremenilo v občutljiv raziskovalni slikarjev instrument, ki pravilno razvršča elemente motiva v sliko naših gora.

A. Pavlovec

Z razstave slikarja Toneta Tomazina. — Foto: F. Perdan

S takimi fotografijami bomo za letos končali. — Foto: F. Perdan

Izdelki podjetja LIP Češnjica

so povsod zelo iskani

Glasbeni kabineti grede v ZDA dobro v denar

Lesnoindustrijsko podjetje (LIP) iz Češnjice v Selški dolini se kljub dokaj močni konkurenci v tej industrijski panogi vse bolj uveljavlja. Na domačem trgu je povpraševanje za njegovimi izdelki tolikšno, da presega sedanje proizvodne zmogljivosti. V pogovoru z vodilnimi uslužbenci smo izvedeli, čemu vzlja pripisati omenjene uspehe. Podjetje je namreč z zvišanjem produktivnosti dela (tekoči trak) in zoženjem proizvodnje na tri izdelke — omarico za čevlje, glasbeni kabinet ter ohišje za televizijske sprejemnike — izboljšalo kvaliteto svojih izdelkov in hkrati znižalo njih proizvodno ceno.

Zadnje leto LIP Češnjica vse bolj prodira tudi na inozemski trg, predvsem v ZDA. Kupce onstran Atlantika zanimajo zlasti glasbeni kabineti. Narejeni so iz ameriškega oreha, fino obdelani, z visokim sijajem in številnimi steklenimi deli. Izvozna cena enega proizvoda je 24 dolarjev. Doslej so jih prodali že 5100 v vrednosti 122.000 dolarjev, do konca leta pa se bo ta številka povečala za nadaljnih 8000 glasbenih kabinetov. Kljub temu tovarna dobiva nova in nova naročila. V manjših količinah izvažajo

tudi druge izdelke.

Doma je največ popraševanja po omaricah za čevlje. Dve tretjini od 6000 teh proizvodov, kolikor jih izdelajo na mesec, je namenjeno našim kupcem.

Podjetje namerava v začetku oktobra dati na trg nov izdelek — pred sobno steno. Prav sedaj tečejo zadnje priprave za prehod na serijsko proizvodnjo. Pred sobna stena je izdelek, sestavljen iz sedmih elementov. Čez čas jo bo moč nabaviti tudi po delih, vsak element posebej. Kupci bodo lahko izbirali med štirimi izvedbami. Cena še ni določena. Javnost bo nov proizvod prvič videla na jesenskem zagrebškem velesejmu.

Spričo velikega zanimanja za izdelke LIP iz Češnjice so se v podjetju odločili prav kmalu zgraditi nove, dodatne prostore, razširiti proizvodnjo omenjenih treh izdelkov in s tem zadostiti potrebam trga. Tako bo v bodoče skupna vrednost proizvodnje, za katero menijo, da bo letos dosegla 3 milijarde S din — tretjino več kot lani — še narasla. Sodeč po vsem tem lahko sklepamo, da 540-članski kolektiv podjetja LIP Češnjica stoji pred novimi delovnimi uspehi. I. Guzelj

Na Praprotnem utrjujejo bregove Selšice

Cesta v Selško dolino se pri naselju Praprotno, vasi nekaj kilometrov nad Škofjo Loko, močno približa strugi Selšice. Prav tu pa je reka že več let zapored ob jesenskih poplavih vztrajno izpodjedala desni breg in tako nevarno ogrozila cestišče. Strokovnjaki so ugotovili, da bi voda že ob naslednji povodnji utegnila povzročiti katastrofo. Zato je Republiški vodni sklad nemudoma odobril 12 milijonov S din za utrditev bregov Selške Sore na dolžini 112 metrov. Dela opravlja Vodna skupnost Gorenjske iz Kranja in bodo končana še pred jesenskim deževjem.

Zal pa je mest ob Selščici, kjer bi bilo treba nemudoma omejiti divjanje narasle reke, še mnogo. Na Bukovškem polju, med Selcami in Dolenju vasjo, voda dan za dnem ruši mehke bregove in

odnaša na stotine metrov rodovitne zemlje. Kdor pozna ozko dolino, ve, da je prikladnih obdelovalnih površin tod zelo malo, zato je škoda še toliko večja. Za zavarovanje struge, ki se v dolžini treh kilometrov seli sem ter tja po obdelanem polju, bi bili potrebni težki milijoni. Ker pa Republiškem vodnemu skladu primanjkuje sredstev, je denar mogoče dobiti le, kadar so neposredno ogrožena naselja ali prometni objekti. V razgovoru o teh problemih nam je načelnik za gospodarstvo pri skupščini občine Škofja Loka povedal, da se zavedajo posledic takšnega stanja, da pa so spričo finančne stiske popolnoma nemočni. Škoda zaradi divjanja pobesnelih voda pa utegne biti čez leto dni že nekajkrat večja. I. G.

Gorenjski muzej v Kranju

V Mestni hiši je odprta stalna arheološka, kulturnozgodovinska, etnografska in umetnostnozgodovinska zbirka. V galeriji v Mestni hiši razstavlja akad. slikar Henrik Marchel. V baročni stavbi v Tavčarjevi ul. 43 je v I. nadstropju na ogled razstava Partizanski tisk na Gorenjskem, v II. nadstropju pa razstava Gradovi na Gorenjskem. V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej, v galeriji hiše pa razstavlja slikarska dela Tone Tomazin.

Galerijske in muzejske zbirke so odprte vsak dan od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

Vojaki — graditelji domovine

Silovit juriš vojakov na Karavanke

Predhodnica je samo še deset minut oddaljena od Valvasorjeve kočice — Do sedaj je padlo dva tisoč dreves — Eksplozije odmevajo kot v najhujši bitki — Še letos z avtom do kočice.

Ce bi to novico objavili prvega aprila, bi bralci verjetno dvomili o njeni resničnosti. Tako pa je vest, čeprav kot »strela z jasnega neba«, resnična. V veselje planincem, kmetom in gozdarjem. Ce smo na sestankih zahtevali, naj se popravi ta ali ona cesta, turistično uredi Završnica ipd., nam niti na kraj pameti ni prišlo, da bi pomislili na cesto do Valvasorjeve kočice. Prek noči pa so prišli vojaki kot pridni palčki iz pravljice in zarili lopate, krampe in mehanizacijo v kamnita pobočja Karavank.

SRDIT BOJ S PRIRODO

Vojaki bijejo srdit boj s naravo. »Tu je zemlja četrte kategorije,« mi je pojasnil vojak ing. Pečnik. »Prosim obrazložite to bolj natančno,« sem zaprosil ing. Pečnika, ker nisem strokovnjak za to. »Kamniti svet je to,« mi je odgovoril mladi inženir iz Trbovelj. Povedal je še, da je ilovice zelo malo, čeprav kmete skrbi prav ilovica, kar zadeva kasnejše vzdrževanje ceste.

Traso ceste sta projektirala dva vojaka, in sicer ing. Pečnik in ing. Mitkovič.

O cesti še nekaj tehničnih podatkov: dolžina nove ceste od Završnice do Valvasorjeve kočice bo 4800 metrov, višinska razlika 540 m, poprečen nagib ceste 10 odstotkov, široka bo od 3 do 5 metrov.

Na trasi nove ceste bodo vojaki požagali 3500 dreves (smreke, buke in jelke) in izkopalj 35.000 m³ zemlje.

Kako lepo se sliši, ko rečemo, vojaki bodo izkopalj toliko in toliko tisoč kubičnih metrov zemlje; reči bi morali, izkopalj bodo toliko kamenja, korenin, storov. Tudi storovi so ovira, pa še kakšna.

PREDHODNICA »NEVARNO« NAPREDUJE

Vojaki so prišli v Moste pri Zirovnici prvega avgusta. Na ravnici pod hribčkom so postavili vzorno taborišče. Obiskal sem taborišče in seveda štab. Samo v tem štabu ni generalov ali poveljnikov polkov, brigad, divizij ali morda celo armad. V tem štabu sem našel vojake inženirje, vodnike-tehnikke, aktivne in rezervne oficirje, ki jim poveljuje kapetan I. klase Marko Sladoje. Smo se razumeli; ne govorimo o štabu kot vojaški formaciji, temveč o skupini ljudi, ki vodijo delo.

In kako prijazni so ti rudarji Karavank. Posebno če te poznajo. Ko me je dežurni najavil, je kapetan že od

daleč zakričal: »Pa kako je, Vidic?« Poznava se še iz časov, ko sem bil tudi sam aktivni oficir. Dobro se je spominjal, da sem vedno pisal za vojaški časopis Narodna armija. Če se ne bi poznala, bi moral dovoljenje za pisanje te reportaže iskati pri višji vojaški komandi, tako pa so te formalnosti odpadle.

S kapetanom sva krenila na pot. Nekaj časa se je avto prebijal po pravkar izorani ledini nove ceste, nato pa sva izstopila in obšla vse ekipe. Sicer pa je bila moja škoda prvi civilni avto na novi cesti v pobočju Stola.

Vojaki delajo čudeže. Kdor to ne verjame, naj gre na pot in povpraša, če je ta zapis kaj popopran.

Cesto so začeli delati prvega avgusta. V dvajsetih dneh je skupina 15 vojakov, ki podira drevesa, prišla že v bližino Valvasorjeve kočice (v sredo je bila ta skupina oddaljena samo še 15 minut hoda do kočice). Na tej poti je skupina vojakov podrla 2000 dreves. In po kako težkem terenu. Za žagarji dela skupina vojakov, ki je zadolžena za odstranitev storov. To skupino vodi rezervni podporočnik Vladimir Arhar, gradbeni inženir iz Ljubljane. »Vežba vam je obenem lepa rekreacija,« sem dejal v šoli, ko sem ga videl lepo zagoretega v obraz. Ing. Arhar je zaposlen pri železnici, zdaj pa svoje znanje meri še na gorski cesti. V njegovi skupini sem srečal razvodnika Franca Langusa iz Bohinja, Jožeta Povha iz Sentjurja pri Celju, Mihaela Baba iz Kikinje, Ramadana Eminoviča iz Prokuplja, desetarja Života Miliča in druge. »Iz vseh krajev in vseh republik so vojaki, ki delajo cesto,« je dejal Arhar, ki se bo kmalu poslovil od vojaške suknje. Pa ne samo on, Na cesti delajo vojaki, ki so uniformo oblekli šele spomladi in vojaki, ki bodo te dni odslužili vojaški rok. Jože Povh gre domov septembra, kjer ga čakajo žena in otroci. Na vprašanje, če bo prišel kdaj na obisk k Valvasorjevi kočici, je povedal, da bo prišel, ko bo kupil avto. Kako lepo se bo peljati po cesti, ki jo sam pomaga graditi. Desetar Milič gre domov čez deset dni, medtem ko bo Jože Zorič iz Videm-Krškega sšel uniformo že drugi teden.

Ing. Arhar je vodja skupine, ki vodi boj s storovi. V dvajsetih dneh so njegovi vojaki z eksplozivom razstrelili 1500 storov. In pod vseh 1500 storov so vojaki izkopalj

luknje. Ni to tako enostavno in lahko delo.

Pod Karavankami grmi in se bliska. Vojaki razstreljujejo skale in storove. Težak je to boj. Skale razstreljuje posebna skupina. Tam sem srečal minerja Jožeta Plahuta iz Sentjurja in Bojana Terpina iz Kobarida. Miniranja sta se naučila pri vojakih. V civilu je Terpin ključavničar, Plahuta pa mizar. Z vrtnim strojem vrtata luknje v skalovje Jovica Smiljanič iz Mostarja in Zivojin Stefanovič iz Grdelice, Srbija.

Več kot eno uro sem opazoval skupino podporočnika Joviča in st. vodnika Slobodana Mitroviča. Vodita skupino, ki z buldožerjem reže prve brazde v skalnate strmine. Buldožerist Radomir Mitrovič je več kot eno uro manevriral z buldožerjem, ki je bil »ujet« v prirodne ovire. Veliko je tehnike na tej cesti. In to moderne tehnike, tako kot je moderno opremljena naša armada.

Med graditelji ceste je tudi vojak Zdenko Stok iz Kopra. Pobral sem ga, če mu je kaj dolgčas po morju. »Pa še kako,« je potožil in priznal, da je to naporno delo. »Ne vem, zakaj nisem mornar. Končal sem pomorsko šolo, zaposlen pa na ladji Bled kot strojni tehnik. Zdaj pa sem v planinah.« Takšno je pač življenje. Morda pa je kdo pri mornarici, ki bi bil rajši v gorah. Vsem pa se želje ne morejo izpolniti.

OB VSAKEM VREMENU

Vojaki delajo dnevno sedem ur, in to od šeste zjutraj do enih popoldne. Ob desetih dobijo malico. Delajo ob vsakem vremenu. Nobena nevihta jih ne zaustavi. V deževnih dneh vojaki ogrnejo šotorska krila in nadaljujejo delo. Ni to samo bitka s naravo, ampak tudi bitka s časom. Cilj je jasen: čim prej z motorizacijo »osvojiti« Valvasorjevo kočico.

Morda bo kdo natihoma razmišljal, zakaj vojaki tako hitijo proti tej planinski postojanki. Da ne bodo morda drugo leto nadaljevali z gradnjo ceste do vrha Stola? Kakšni neki »tajni« vojaški načrti se skrivajo za to naglico. Da si ne bo kdo s tem vprašanjem belil glave, naj takoj povem, da cesta do Valvasorjeve kočice sploh ni vojaškega pomena. JLA so-

deluje pri izvajanju gospodarskih načrtov splošnega pomena. Podobne ceste je JLA gradila tudi po drugih krajih Jugoslavije (npr. Zavsavska cesta). Ker je trasa ceste proti Valvasorjevi kočici speljana pretežno po zasebnih gozdovih, bodo lastniki teh gozdov imeli od ceste največjo korist, in seveda planinski turizem. Nekateri gozdovi so bili doslej na težko dostopnem zemljišču (nekateri kmetje sploh niso mogli sekati lesa, ker ni bilo poti, da bi ga spravili s skalnatih strmin. S cesto pa vojaki hitijo zato, ker je to del njihovega načrta in imajo za delo omejen čas. JLA tudi v celoti financira to delo, čeprav so na GG Bled pripravljene priskočiti na pomoč, če bo potrebno. Samo da ne bo kdo mislil, da bo vojska tudi asfaltirala cesto. Vojaki so prevzeli na sebe najtežje breme, od stališča občin Radovljica in Jesenice ter gospodarskih (predvsem GG Bled) in turističnih činiteljev pa bo odvisno, po kakšni cesti se bomo vozili na izlete v planine.

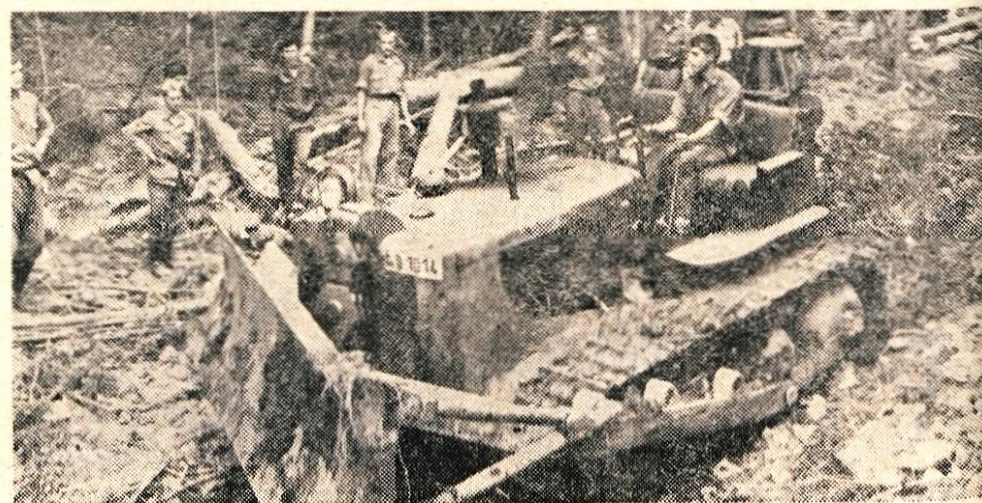
Vojaki pravijo, da bo buldožer že septembra oral po strminah blizu Valvasorjeve kočice. Če se bo ta napoved uresničila, potem bo to svojevrsten rekord v izgradnji gorskih cest. Naj eksplozije pod Stolum odmevajo našim vojakom v pozdrav.

J. Vidic

Vojakom pomaga tudi najsodobnejša tehnika.

Foto: J. Vidic

Puljski nagrajenci

Najpomembnejše nagrade so z letošnjega puljskega festivala odnesli domov režiserji: Zivojin Pavlović, Puriša Djordjević in Krešo Golik. Zdjaj, ko se bodo filmi predvajali v kinematografih, bo brez dvoma marsikoga zanimalo tudi kaj več o tistih, ki jih na platnu sicer ne bomo videli, ki pa imajo kljub temu največ zaslug za uspehe posameznih filmov. Zato smo se tudi odločili, da objavimo vsakem od njih nekaj biografskih in drugih podatkov.

ZIVOJIN PAVLOVIĆ — avtor filma *Ko bom mrtev in bel*

Rodil se je leta 1933. Diplomiral je na Akademiji za upodabljajočo umetnost v Beogradu, na odseku za dekorativno slikarstvo. S filmom se je začel ukvarjati kot amater leta 1960.

Leta 1962 je režiral zgodbo *Zive vode* v igranem filmskem omnibusu *Kaplje, vode in bojevnik*, ki je bil nagrajen s posebno nagrado za režijo v Pulju.

Leta 1963 je režiral po lastnem scenariju zgodbo *Obroč* v omnibusu *Mesto*.

Igrani film *Sovražnik*, ki je pred časom prikazovala tudi jugoslovska televizija, je posnel leta 1965. Zanj je dobil Srebrno areno za režijo v Pulju.

Njegov film *Prebujanje* podgan je lani prejel na festivalu v Berlinu prvo nagrado za režijo.

O nagradah filmu *Ko bom mrtev in bel*, ki ga je Zivojin Pavlović posnel letos, smo že pisali. Skoraj gotovo pa je, da bo njegov film prinesel z mednarodnih festivalov še marsikatero nagrado.

Poleg tega, da Pavlović skoraj vsako leto posname celovečerni film, pa je treba posebej omeniti, da je doslej izdal že nekaj novelističnih zbirk in dva romana. Med drugim je bil njegov prvi roman *Dnevnik neznanca* nagrajen na natečaju zagrebskega *Telegrama* 1. 1964. Kot pisatelj sodi Pavlović med najvidnejša imena sodobne srbske književnosti.

PURIŠA DJORDJEVIĆ — avtor filma *Poldne*

Djordjević se je rodil v Čačku leta 1924. Med NOB je aktivno sodeloval v enotah SKOJ in OF. Nekajkrat je bil interniran v različne zapore, vendar mu je vselej uspelo pobegniti. Po vojni se od leta 1947 ukvarja izključno s filmom. Tako je Djordjević posnel celo vrsto kratkih filmov vseh zvrsti. Posebej značilna so zanj dela na temo NOB. Njegovi doku-

mentarni filmi: *Jugoslavija 1941*, *On*, *Pesem*, *Matisin vnuk* in vnukinja so dali značaj tovrstnemu žanru v naši filmski proizvodnji.

Djordjevićevi filmi so prešli vrsto pomembnih nagrad doma in v tujini. Doslej je posnel osem igranih filmov, med njimi: *Občinsko dete*, *Prvi prebivalec malega trga*, *Poletje je krivo za vse*, *Deklica*, *Sen*, *Jutro* in *Poldne*.

Letos je Puriša Djordjević prejel »Sedmojuljsko« nagrado. V obrazložitvi komisije, ki je to nagrado podelila, je pisalo: »Njegovo ustvarjalno delo v dolgometražnem filmu na temo naše revolucije (*Deklica*, *Sen*, *Jutro*) predstavlja izjemen umetniški pristop k eni od najvažnejših tematik našega filma. Originalni filmski jezik, pogum in resnica — vse prvič izgovorjeno o naši revoluciji — so značilnosti njegovega filmskega ustvarjanja ...

V Pulju je Puriša Djordjević prejel za film *Poldne* Veliko srebrno areno. Prav tako pa bo s tem svojim najnovejšim filmom sodeloval tudi na festivalu v Benetkah.

KREŠO GOLIK — avtor filma *Imam dve mami in dva očka*

Režiser in ko-scenarist filma *Imam dve mami in dva očka* se ukvarja s filmom že več kot dvajset let. Začel je kot redaktor filmskega mesečnika in kot režiser dokumentarnih filmov, vendar pa je že leta 1950 posnel svoj prvi igrani film. Za tisti čas je bila to uspela filmska komedija z naslovom *Plavi 9*, ki je obravnavala športno življenje.

Njegov naslednji film *Deklica in hrast* sodi med vidnejša dela mlade jugoslovske kinematografije (film je Golik posnel po scenariju Mirka Božiča). Poslej se vse do letos ne pojavlja več kot samostojen režiser dolgometražnega filma.

V sezoni 1966/67 je Krešo Golik posnel dokumentarni film *Od 3h od 22h* in zanj prejel, poleg vrste drugih priznanj, nagrado FIPRESCI na festivalu v Oberhausu.

Za film *Imam dve mami in dva očeta* je Krešo Golik dobil v Pulju Srebrno areno.

Krešo Golik je bil rojen v Fužinah (Gorski Kotor) leta 1922.

Odgovarja filmski kritik

Mića Milošević, filmski kritik in član letošnje žirije, o filmu

Vprašani je odgovarjal na vprašanja izključno z naslovi filmov. Odgovori so na moč zanimivi, za njimi pa je skrit oster kritičen duh. Zveze med vprašanji in odgovori ne bo težko najti.

- Kaj je za vas film?
- Imitacija življenja.
- In kaj jugoslovska film?
- Nedorazum brez zaščite.
- Režira življenje najboljših filmov?
- Nikoli v nedeljo.
- Kaj na filmskem platnu še niste videli?
- Višnje na Tašmajdanu.
- Ustvarjajo festivali filme, ali filmi festivalov?
- Kdor trka, se mu bo odprlo.

- Ste za kinematografijo s plažo, ali za kinematografijo brez plaže?
- Od tod do večnosti.
- Koliko pomagajo filmski ključki?
- Do zmage in naprej.
- Jugoslovska filmski stil? Teme, ali avtorji?
- Imam dve mami in dva očka.
- Film in televizija?
- Tom in Jerry.
- Kaj pomeni biti avantgarden?
- Živeti svoje življenje.
- Najprijetnejši in najneprijetnejši trenutki nekega člana žirije?
- Na pomoč!

Vsebina filma *Poldne*

Scenarij in režija: Puriša Djordjević

Na sprejemu v sovjetskem domu kulture v Beogradu leta 1948 se srečajo stari vojni tovariši Ljubiša, Neda in njihov prijatelj Rus Miško, sedaj uslužbenec sovjetske ambasade v Beogradu. Na velikem sprejemu v sovjetskem domu kulture se s počasnim valčkom, tako kot v vseh ljubeznih začne zgodba o Nedi in Mišku, zgodba, ki se konča s poroko v neki mali srbski vasi. Začetek poroke pa obenem pomeni tudi konec njune ljubezni. Prav na dan poroke, 28. junija 1948, je bila izdana resolucija Informbiroja. Vse svetovne radijske postaje poročajo o spopadu dveh komunističnih partij.

Zaradi poroke z Rusom Nedo zapro, Miško pa se vrne domov kot zvest član svoje partije.

Tu je konec filma. Zgodba se bo nadaljevala leta 1956, ko se partiji pomirita in s tem dokažeta, da njuna ljubezen vendarle ni bila izdana ...

Junaka filma *Poldne*: Neda in Miško. Nedo igra Neda Arnerić, Miška pa Faruk Begoli

Pismo češkoslovaškim filmskim delavcem

Plenum filmskih delavcev Jugoslavije, ki je bil 28. julija v Pulju, je poslal češkoslovaškim filmskim delavcem pismo, v katerem se solidarizira z njimi in z vsemi naprednimi silami v njihovi deželi. Pismo je zdaj, po burnih in pretresljivih dogodkih na Češkoslovaškem prav toliko aktualno, kot je bilo v času, ko so ga jugoslovska filmska delavci poslali filmskim delavcem v Prago. Tekst pisma objavljamo v celoti:

SVEZ ČESKOSLOVENSKEJŠI FILMSKIH DELAVCEV A TELEVIZNIH UMELCU PRAHA

Jugoslovska filmska delavci, združeni v Zvezi filmskih delavcev Jugoslavije, pošiljajo s plenuma Zveze v Pulju prisrčen pozdrav češkoslovaškim kolegom in prek njih vsemu češkoslovaškemu narodu. V teh dneh, ko je pozornost svetovne javnosti usmerjena k vaši državi, vam želimo izraziti, dragi češkoslovaški tovariši, svojo podporo in solidarnost.

Podpiramo vas v vaših naporih za uresničitev resničnega socializma, zgrajenega na humanistični osnovi marksizma in v skladu s tradicijo, pogoji, ter željami vaše dežele.

Prepričani smo, da je ena od osnovnih značilnosti proletarskega internacionalizma pravica vsake socialistične dežele, da si izbere lastno pot v socializem, v skladu z zgodovinskimi tradicijami in konkretnimi pogoji. Vsako kratenje teh pravic v odnosu med socialističnimi deželami slabi socializem in njegov mednarodni ugled. To vam lahko potrdimo iz izkušenj nas — umetnikov ustvarjalcev države, ki je bila pred dvajsetimi leti doživela nepravilno in zloglasno resolucijo Informbiroja.

Izhajajoč iz tradicionalnih in prijateljskih odnosov narodov Češkoslovaške in Jugoslavije in iz skupnih interesov za razvoj socializma v naših deželah, vam izražamo najgloblji prijateljski občutja. Želimo vam nadaljnjih uspehov pri vašem delu.

DANES, 24. AVGUSTA OB 20. URI
PRED PREŠERNOVIM SPOMENIKOM

LIRIKA MIRU

PRIDITE! POSLUŠAJTE! SODELUJTE!

»Danes se tudi v hribih živi. Sicer pa ima vsak kruh skorjo.«

Tam, kjer se hribi ob Selščici najbolj razmaknejo, sem stopil z avtobusa. Dan ni obetal kaj prida, čeprav so radijska poročila napovedovala za popoldne izboljšanje. Sredi dopoldneva je na Bukovškem polju rahlo rosilo, čeprav so se oblaki za nekaj časa malce dvignili, potem pa se spet zajedli v črne hribe in obviseli nizko nad dolino.

Seveljska pot pravijo avtobusni postaji sredi odprte ravnine Bukovškega polja, kakšen kilometer naprej od Bukovice. Sem se stekajo številne poti. Iz številnih vasic in zaselkov v hribih na levem bregu Selščice vodijo pota na to avtobusno postajo. Seveljska pot zbira te hribovce, kadar grede po opravkih v mesto, v Skofjo Loko, v letih po vojni pa vse bolj tudi tiste, ki so si poiskali zaslužek v dolini. Odhajajo na delo in se vračajo domov v svojo tišino. Nekateri so seveda tudi odšli in pridejo domov le še na obisk, drugi pa se kar ne morejo posloviti od zemlje, ki je — čeprav skromna — preživljala njihove očete, njihove prednike.

Pričakoval sem, da bom v dolini Bukovščice našel lesene hiše in slamnate strehe. Pa sem se hudo zmotil. V krajih, kjer so ljudje vztrajali toliko stoletij, vztrajajo še zdaj. Delajo kot mravlje, njihove roke so žuljave, vendar so zadovoljni s tistim, kar imajo, kar lahko imajo. Njihove zahteve in potrebe so realne. Ne toži se jim po traktorjih, ker vedo, da jim ne bi kaj prida koristili. Imajo pa motorne kosilnice in motorne žage, dvigajo, razširjajo in na novo pokrivajo hiše, postavljajo kozolce z betonskimi stebri, razširjajo gospodarska poslopja, celo kopalnice niso pri njih nobena redkost več. Avtomobili bodo prišli na vrsto pozneje, ko bodo imeli vse drugo, kar bolj potrebujejo. In ko bodo poti take, da se bo z avtomobilom dalo priti k hiši. Za zdaj pa so zadovoljni z mopedi.

Priznam: kar čudil sem se, toliko se gradi v teh vaseh. Skoraj povsod so gradbišča. Včasih, pred vojno in še prej, ko ni bilo industrije, ko so ljudje hoteli — in morali — pridelati skoraj vse doma, ko so trli lan, predli in tkali v dolgih zimah, ko je bilo lačnih ust veliko, denarja pa malo. Da, takrat ni bilo gradbišč v teh krajih. Takrat je bil vsak vesel, če je otrokom lahko dal jesti trikrat na dan.

V TEH KRAJIH SO KOPALI RUDO

Prek lesenega mostu čez Selško Soro, s katerim imajo ob povodnjih stalne težave, se po ševljski poti pride do precej velike vasi ševlje. Tu se odpirajo vrata v ozko grapo Bukovščice, v kateri je tudi osrednja vas z enakim imenom. V knjigi Poljanska in Selška dolina piše France Planina, da je verjetno ime vasi ševlje pride od izraza jelševje; k temu zaključku ga navaja tudi nemško ime za to vas Erla, ki se pojavlja v srednjeveških listinah. Zahodno od vasi se

izpod Sv. Mohorja odpira grapa potoka Jablenovca. To omenjam zato, ker so tam sledovi starega železovega rudnika. Planina piše, da so se rudarji potem, ko so rudnik opustili, naselili v sosednji tesni grapi Bukovščice in osnovali vas Knappe, ki se prvič omenja šele leta 1642. Začeli so po malem kmetovati, rudo pa so še naprej iskali; pod Pozirnom so menda še vidni rovi, kjer so kopalni vse do leta 1875.

Knappe so druga vas v grapi Bukovščice. Majhna vas je to, stisnjena med hribe, komaj kaj zemlje za obdelovanje je tam okoli, ob zadnjem popisu prebivalstva leta 1961 je štela le 75 prebivalcev in 17 hiš. Včasih, v prejšnjem stoletju, je bilo ljudi več, pred slabimi sto leti 92, v začetku tega stoletja celo 98, potem pa vse manj.

V Knapah se izliva v Bukovščico potok Zamújovec (po starem Šparovka, kot piše v Krajevnom leksikonu Slovenije, ki je pravkar izšel). Jože Jelenc, po domače Jakc z Laškega, mi je povedal, da je v Pozirnu, vasi, pod katero ta potok izvira, kmetija, kjer se po domače reče pri Muju, parceli, kjer je izvir, pa pravijo Za Mujevcem. »Verjetno ima potok ime po tem, mi je povedal; za ime Šparovka pa še nisem slišal, čeprav bom imel že kmalu sedmi križ za seboj. Spominjam pa se, da so tam, Za Mujevcem, kopali rudo; ko sem bil še otrok, so bili še vidni ostanki lesenih opornikov ob vhodu v nekdanji rov.«

Torej bo res držalo, da so železovo rudo kopali še v drugi polovici prejšnjega stoletja. Sicer pa pravijo domačini, da še zdaj večkrat pride kdo k njim in brska tam okoli. »Nekoč bodo tu še rudniki, pravijo, »gotovo bodo, saj je menda v teh naših hribih razen železa tudi žveplo in svinec. Če je le ruda taka, da se jim bo splačalo!«

ZASELKA DUNAJ URADNO NI VEČ

Bukovščica je vas, ki je uradno precej večja kot je v resnici. Iskal sem hišno številko 17, kmeta Jožeta Jelenca, pa nisem in nisem mogel najti v vasi tako visoke številke. Prišel sem že do hiše, kjer je pisalo »Strmica 1« — ne, to ne bo, sem si dejal in se vrnil ter povprašal pri prvi hiši. »A, Jakca iščete, tam je številka 17. To je pa na Laškem. Za cerkvijo zavijete na desno in potem v hrib, lahko boste našli, samo tri hiše so.«

Okrog Bukovščice so namreč štirje zaselki, vendar nad hišnimi vrati v njih visijo tablice z napisom Bukovščica. Laško, Hrib, Kras in Dunaj — to so te vasi, ki jih ni v nobenem imeniku krajev, katerih imena pa ljudje še vedno uporabljajo. Vsaj po imenu je nedvomno najbolj zanimiv Dunaj, kjer so prav tako le tri hiše, kot na Laškem. Od kod to ime? Dunaj v Selški dolini, to se pa »nobel« sliši, mar ne? Spraveval sem ljudi, vendar mi niso znali povedati, kako to, da je avstrijski Dunaj zajadral v te hribe. Verjetno razlago za nastanek imena zaselka sem našel pri Planini, v njegovi knjigi Poljanska in Selška dolina. Po njegovi razlagi se Laško imenuje pa lazcu oz. lazku (krčevini), kjer so senožeti, vendar so si ljudje nastanek imena napačno razlagali (od Lahij), zato so zaselek v hribu nproti čez Potoško grapo kot protivesek Laškemu iz šegavosti imenovali Dunaj.

In še ena zanimivost: Na Dunaju živi in še tke platno tudi poslednji tkalec v Selški dolini 69-letni Peter Gartner, po domače Špilar. Bolj težko že dela, noga mu je začela pešati in zelo slabo vidi, vendar ima v hiši še statve in na njih precej veliko balo platna, ki ga dela za kmeta Kalana v Bukovici. Pravi, da je zadnji, ki se še ukvarja s to staro in včasih v teh krajih zelo razširjeno domačo obrtjo; z njegovo smrtjo bodo šle tudi statve med staro šaro. Dva sinova sta mu umrla, hčerka je poročena, pravi, da je sicer že poskusila tkati, da pa ne zna, zet pa tudi ne. »Včasih«, pravi Špilar, »pa so bile statve v vsaki hiši, v večjih gruntarskih hišah pa celo po dvojce ali troje.«

»SELŠKA DOLINA NA LESU STOJI ...

Jožeta Jelenca, po domače Jakca, sem našel doma na Laškem in hitro sva bila sredi živahnega

pogovora. »Z živinorejo se največ ukvarjamo,« pripoveduje, »pa z gozdarstvom. Če sami sekamo les, in sami spravljamo v dolino, potem še kar gre, nekaj se že zasluži, sploh pa se ne splača prodajati lesa na panju. Tod v hribih smo precej odvisni od gozda; smo in smo bili. Pravijo, da Selška dolina na lesu stoji; z lesom stoji in pade. Drugačna, ugodnejša za kmetijstvo je Poljanska dolina. Širša je, bolj topla, na jug obrnjena, medtem ko je naša na severozahod.«

V teh hribih je veliko gozda, pašnikov vse manj, vse bolj se zaraščajo, njiv tudi vse manj, čeprav jih je bilo že včasih malo. »Redek je, ki še pridelava doma toliko žita, da ga ima za dom. Ne splača se. Bolje je zasejati njive in rediti več živine. Danes ni več tako, kot je bilo včasih, da so se kmetje v nedeljah po maši zbrali pred cerkvijo in se ponašali, koliko je kdo našel, koliko štantov snopja je zložil v kozolec. Včasih je bila sramota za kmečko hišo, da bi kupovali moko ali kruh, danes pa je to nekaj samo po sebi razumljivega. Treba je iti s časom naprej, pa gre. S trmo in z vztrajanjem na tradiciji ne prideš nikamor.« Jakc pametno govori, za svoja leta je še izredno razgledan, novosti sprejema kot bi bil mlad fant. Veliko bere, kadar ima čas, sicer pa je treba trdno prijeti za delo, saj ima v hlevu 9 glav živine in konja, košnje je veliko, čeprav ima zdaj motorno kosilnico, vendar se na nagnjenem terenu tudi z njo trpi. Grunt je že prepustil sinu Janezu. »Kaj hočeš, vesel sem bil, da je sploh hotel prevzeti!« je rekel. Ko sem ga poprašal, kako je z zadrugo, je zmignil z rameni in potožil: »Slabo. Nekam daleč se nam je zadruga zdaj odmaknila, prav v Skofjo Loko.«

V hiši, kjer sva govorila, je igral radio, na mizi so bili časopisi Glas, Kmečki glas in Nedeljski dnevnik. »Tudi kopalnico smo si že uredili,« je povedal. »Zelo potrebna je za kmeta. Pa hlev smo povsem preuredili. No, nič se ne bom zlagal; danes se tudi v hribih živi. Sicer ima pa vsak kruh skorjo. Nikjer ni za vse. Če delaš, potem gre. In če greš s časom naprej. Ljudi je tudi

pri nas na kmetih vse manj, premalo, zato si je treba pač pomagati drugače, s stroji. Ne vem, kako bi šlo danes delo v gozdu, če ne bi imeli doma motorne žage.«

V Bukovščici sicer nimajo gostilne, imajo pa trgovino, pošto dobijo trikrat na teden, imajo štirirazredno šolo, za katero pravijo, da so jo komaj obdržali, imajo dobro cesto, po otroke, ki se vozijo v šolo v Loko, prihaja avtobus, vode jim v teh krajih sploh ne manjka, električno pa so napeljali leta 1953. Edino, kar zdaj res najbolj pogrešajo, je telefon. »Krajevna skupnost Bukovščica se je nekajkrat že pozanimala, kako je s tem, radi bi ga imeli, če je treba kdaj na hitro poklicati zdravnika ali živinozdravnika, vendar nam doslej še ni uspelo, da bi ga dobili.« Tako pravijo. Ne pritožujejo se, če je v občinskem proračunu premalo denarja za vzdrževanje in obnovo cest; to že nekako sami uredijo. Telefona pa sami ne morejo napeljati, do Bukovice pa je zelo daleč iz teh vasic in zaselkov, če bi bilo kdaj kaj nujnega.

DVE URI DO KRANJA

Imajo pa zdaj cesto, ki veže Selško dolino prek Čepulj s Kranjem. Sploh pravijo, da so bile te vasi včasih bolj navezane na Kranj kot na Loko. »Peš smo šli čez Čepulje,« pripoveduje Špilar z Dunaja, »in hodili dobri dve uri, pa smo bili v Kranju. Tudi na trg v Kranj so ženske večkrat kaj nesle. Nazaj grede smo pa potem pri Končovcu v Javorniku, kjer je bila gostilna, plesali. Toliko smo včasih ljudje iz naših vasi hodili v Kranj, da so pravili, da gre na pustni ponedeljek v Kranj iz vsake hiše devet ljudi kupit le eno šivanko. Zdaj, ko so avtobusi, pa so se ljudje bolj usmerili na Loko.«

Tudi jaz sem jo domov mahnil preko Čepulj. Napovedovalci vremena so se tokrat zmotili: iz nizkih oblakov ni več rosilo, ampak kar pošteno deževalo. Pa vendar — bil je lep dan med preprostimi in skromnimi ljudmi, ki so srečni in zadovoljni tudi daleč od cest z drvečimi avtomobili, daleč od restavracij in bifejev, daleč od kino dvoran ...

Andrej Triler

Potepanje po vstran potisnjenih vasicah in zaselkih Selške doline

Te dni po svetu

PRAGA, 20. avgusta — Ob 22. uri so čete Sovjetske zveze, Poljske, Nemške DR, Madžarske in Bolgarije vkorakale na Češkoslovaško.

PRAGA, 21. avgusta — Agencija France Presse poroča, skličujoč se na obvestila, ki jih je dobila v češkoslovaškem obrambnem ministrstvu, da so čete varšavskega pakta vkorakale v Češkoslovaško skozi vse njene meje. Ob 04.45 je radio Praga sporočil, da so Praga in vsi deli Češkoslovaške zasedeni. V zgodnjih jutranjih urah so Prago v velikem številu ter v nizkem preletu preletovali bombniki Iljušin 18. Praško prebivalstvo se je zgrnilo na ulice, več tisoč mladincev pa je z zastavami krenilo k posloju centralnega komiteja. Komaj nekaj minut za tem so se v mestu prikazali sovjetski tanki, vojaška vozila so obkolila centralni komitej. Ruski vojaki so streljali nad zbrano množico, vendar se ta ni umaknila ter je vzklikala: »Svoboda! Dubček!« ter zahtevala naj se Rusi umaknejo. Nato so Rusi začeli streljati iz avtomatičnega orožja in množica se je razbežala. Ob polenajših dopoldne se je vneenajših dopoldne se je vnelo streljanje tudi v okolici ameriškega posaništva v Pragi. Vsi najvišji partijski in državni voditelji CSSR so bili v posloju centralnega komiteja KPC, kasneje pa jih odpeljali v neznano smer. Pražani so se postavili pred ruske tanke in od vojakov zahtevali, naj se umaknejo s češkoslovaškega ozemlja. Po neuradnih podatkih so v demonstracijah padle že prve žrtve, precej pa je ranjenih.

PRAGA, 22. avgusta — Sovjetske okupacijske sile so uvedle policijsko uro, prebivalci pa ne smejo na ulice do pete ure zjutraj. Število čet in vozil v Pragi se povečuje, Sovjeti imajo organiziran zračni most do praškega letališča Ruzine. V češkem glavnem mestu se je začel 14. izredni kongres KPC, ki se ga je udeležilo več kot tisoč legalno izvoljenih delegatov. Na kongresu so izvolili nov CK, njegov vodja pa je še naprej Dubček. V Pragi in Košicah so uvedli obsedno stanje. General Pavlovski je ultimativno zahteval novo češkoslovaško vlado, v kateri ne bi bilo Dubčkovih pristašev.

PRAGA, 23. avgusta — Danes ob 12. so v Hradec Kralovu zadonele sirene in zvonovi, ki so oznanile začetek splošne stavke, ki je bila napovedana za četrtek. Dopoldne je predsednik Svoboda odpoštoval v Moskvo na neposredne razgovore z sovjetskimi voditelji.

Ljudje

Predsednika vlad Jugoslavije in Norveške sta se sešla v Oslu in nadaljevala prijateljske razgovore, ki so se pričeli že lani med bivanjem norveškega premiera Pera Bortena v Beogradu. Obojestranska želja je, da bi državniki Beograda in Osla tudi v bodoče nadaljevali s prijateljsko izmenjavo mnenj.

Mika Spiljka je v Oslu povabil premier Borten. To je povračilni obisk in pomeni, kakor upamo, začetek tradicionalne izmenjave mišljenj

Prijateljsko srečanje v Oslu

ne samo o vprašanih bilateralnega sodelovanja med dvema prijateljskima državama, ampak tudi o aktualnih mednarodnih problemih našega časa.

Prvi stiki med Norvežani in Jugoslovani so bili vzpostavljeni pred 23 leti, med vojno, v težkih časih, polnih trpljenja in pomanjkanja, toda tudi v času skupnega boja proti okupatorju Evrope. V teh hudih dneh je zraslo prijateljstvo med jugoslovanskimi internanci, ki so se znašli na Daljnem severu, in narodom ta čas okupirane dežele.

Jugoslavija in Norveška sta izgradili solidno osnovo za medsebojno sodelovanje

kljub razlikam v družbeni ureditvi in kljub specifičnim pogledom na nekatera mednarodna vprašanja.

Jugoslovansko-norveško sodelovanje na ekonomskem področju je precej zaostajalo za dokaj ustaljenimi političnimi stiki. Toda zadnja tri leta se obe strani prizadevata povečati trgovinsko izmenjavo. Upati je, da bo leta že letos dosegla vrednost okrog 9 milijonov ameriških dolarjev. To je precejšnje povečanje, posebno če vemo, da je izmenjava še pred nekaj leti znašala komaj 600.000 dolarjev. Norveška je dandanes pomemben kupec jugoslovanske konfekcije in tekstila nasploh. Eden od re-

zultatov sestanka Spiljak — Borten bo tudi podpis sporazuma o ekonomskem in znanstveno-tehničnem sodelovanju dveh dežel. Prav tako se odpirajo možnosti za sodelovanje na kulturnem področju. Pomembna spodbuda takšnemu razvoju dogodkov so bila srečanja v Beogradu in Oslu: predsednik Tito je bil na Norveškem spomladi leta 1965, medtem ko je norveški kralj Olaf obiskal Jugoslavijo konec leta 1966. Sedaj pa tečejo prijateljski razgovori na ravni predsednikov vlad.

Po Tanjugu: I. G.

in dogodki

»Dorca, napišite nam pesem...«

Redke so tržiške kulturno-zabavne prireditve, na katerih ne bi sodelovala tudi 55-letna Dorca Kralj

Spoznala sva se na nedavnem pohodu tržiških žena na Storžič. Ker takrat za daljši pogovor ni bilo časa in ne priložnosti, je takoj pristala, da jo ob prvi priložnosti obiščem.

Ceprav mojega prihoda ni pričakovala, je bila takoj pripravljena na pogovor. Komaj sem prijel za pero, je začela: »Veste, zakaj nas zadnjič, ko smo šli na Storžič, planinci niso pustili po Zrelu? Zato, ker so se bali, da s svojimi 90-kilogrami ne bi izruvali klinov, katere so prejšnji dan zabilili!« Nisem imel kaj odgovoriti. Nadaljevala je: »Sicer med mojo zadnjo, predvojno in letošnjo hojo na Storžič ni bilo nobene razlike, le da sem sedaj 30 kilogramov težja.«

Dorca je rojena Tržičanka. Prav kmalu je začela pisati in peti. Sama pravi, da je z petjem »go' rasla«. Pa tudi igrala je rada. V Tržiču skoraj ni bilo predstave, kjer Dorca ne bi sodelovala. Vabili so jo tudi v sosednje kraje.

Odrske deske je zapustila že pred leti. Ni pa pozabila peresa. Stalno piše; o veselih in žalostnih trenutkih svojega življenja. Kadar je polna bolečine ali lepote. Sodeluje v raznih zabavnih prireditvah. Dolga leta je sodelovala pri tržiškem radiu. Rada se spominja oddaje Popraskaj, kjer srbi in sobotnih veselih večerov. Ob osmem marcu prihajajo k njej otroci s prošnjo: »Dorca, napišite nam pesmico.« Rada jim ustreže, saj ima mlade zelo rada, »samo če so pridni.« Za ansambel Franca Šarabona iz Tržiča je napisala besedilo za dve pesmi, s katerimi bo nastopil na oddaji Novi ansambli — nove melodije. Najbolje, da kar njej prepustimo besedo: »Ob porokah pišem fantovska in dekliška pisma, priložnostne pesmi ob pomembnih jubilejih, zlasti

porokah in smrti...« Beseda ji je zastala. Spomnila se je močevega prijatelja, ki je za vedno ostal v Dachauu. Žena jo je prosila, naj ji napiše pesem o možu. Napisala jo je. Prijateljstva žena jo ima shranjeno še danes. Pravi, da je edini spomin na moža. Purgarjeva mama s Pristave je med vojno izgubila moža in pet sinov. Padli so. Pod Dorčinim peresom je nastala pesem, prizadeta in doživeta. Podarila jo je partizanski materi. To so samo nekateri spomini. Dorca pravi, da ne ve, koliko pesmi je že napisala in koliko je uglasbenih. Ve, da jih je za »debelo knjigo.«

Dorca Kraljeva se v svojih pesmih rada spomni gora. »Zakaj tudi ne. Rojena sem ob vznožju gora. Zjutraj, ko se zbudim, se Košuta koplje v soncu.« Ko je bila še mlada, jih je rada obiskovala. Povedala mi je, da je bila ravno takrat na pobočju Storžiča, ko je plaz leta 1937 zagrebel devet tržiških smučarjev, njenih prijateljev. Na srečo, z njenim možem nista smučala. O tej nesreči ima shranjene fotografije, katere mi je pokazala.

»V svojem življenju, posebno, ko sem bila mlajša in nisem imela toliko dela, sem

veliko brala. Še danes mi je najbolj všeč Zupančič. Tako lepo je znal postavljati besede. Današnje pesmi in pesničke pa zelo težko razumem. Prehitro padajo iz skrajnosti v skrajnost. Sama smrt, obup. Ne morem jih dojemati. Rada imam, da je svet prikazan takšen, kakršen je; naraven, otipljiv. Tako zelo me boli, če že govorimo o sedanjosti, da mladi tako težko dobijo službo. Študirajo, se učijo, zato naj še dobijo delo. Mislim, da bi morali mladino bolj spoštovati in ceniti.«

Težko sem se poslovil. Pri-

jetno je bilo kramljati z Dorco Kraljevo. Iz njenih besed sem razbral, da njeno življenje ni bilo preveč rožnato. Vseskozi je bila delavka v tekstilni tovarni, do upokojitve pred tremi leti. Tudi sedaj ni brez dela. Gospodinj in pazi na nečaka. Zelo ga ima rada. Kot marsikateremu drugemu, je tudi njemu že napisala pesem. Za nas pa je izbrala tole:

»Mlado si dekletce, sveta ne poznaš,
ne tare življenska te peza,
vse rožnato vidiš, a skoro spoznaš,
da trda življenska je steza...
Odprte roke in dobro srce imej za trpečega brata, in pomni,
da vsak ima v prsih srce in v revi boš vedno bogata.«
J. Košnjek

K
KRKA
NOVO MESTO

Delial®
ščiti pred sončnimi opeklinami
in pospešuje porjavitev kože

KMETOVALCI, POZOR!

V Murski Soboti je konsignacijsko skladišče kmetijske zveze kmetov Štajerske iz Gradca, Avstrija. — Rabljeni KMETIJSKI STROJI, TRAKTORJI, PRIKLJUČKI, KOSILNICE, ORODJE, NOVI REZERVNI DELI. — Šestmesečna garancija. — Zagotovljena servisna služba. — Možen nakup na kredit. — Ogled in prodaja pod strokovnim vodstvom od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure. — KIK Pomurka, obrat KZ Agromerkur, Murska Sobota, Ulica Iva Lola Ribarja 3 — Konsignacijsko skladišče v Murski Soboti.

**POMAGAJ SI SAM
IN UNIOR[®]
TI BO POMAGAL**

RAZPISNA KOMISIJA PRI PODJETJU KOVINOTEHNA CELJE

objavlja sledeči

RAZPIS

prostih delovnih mest v
DE UNIVERSAL Jesenice:

1. 3 šefov
oddelkov v NT

POGOJ:

končana višja šola, ekonomske smeri ali končana srednja šola in kandidat študira na višji šoli, ter 5 let prakse v komerc. poslovanju z blagom 114 veje.

2. 2 poslovodij
prodajaln na malo,

POGOJ:

končana srednja ekonomska šola, ekonomske smeri, ali poslovodska šola ter 5 let prakse v komerc. poslovanju s tehničnim blagom.

3. 1 glavnega skladiščnika
v skladišču na Jesenicah

POGOJ:

končana srednješolska izobrazba ali poslovodska šola in 5 let prakse v skladiščni službi.

4. 1 žerjavovodje
(za elektromagnetni žerjav)

POGOJ:

KV električar in izpit za žerjavovodjo ter 3 leta prakse.

OD so določeni s pravilnikom o delitvi OD podjetja. Stanovanja niso zagotovljena.

Kandidati naj pošljejo prijave kadrovske službi v Celju, Mariborska 17 z dokazili o strokovni izobrazbi do 30. 8. 1968.

KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT KRANJ — obrat Kmetijstvo

prodaja
na javni dražbi

v petek, dne 30. 8. 1968 ob 8. uri v prostorih Mehaničnega servisa — Senčur 88

traktor ferguson 65

v voznem stanju.

IZKLICNA CENA 2.000,00 N din.

AKVAMIN

umetna mineralna voda v prahu
odlična kvaliteta, enostavno pripravljanje
zadovoljuje vsak okus

ESKA

brezalkoholni napitek za otroke in odrasle
z okusom limone, maline in pomaranče

PROIZVAJA RADONJA SISAK

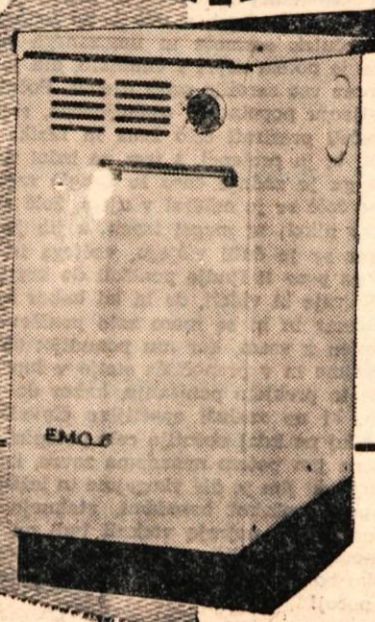
V VSAKO KUHINJO
dodatni štedilnik

NA OLJE

EMO

6

Loterija

Poročilo o žrebanju 34. kola srečk, ki je bilo 22. 8. 1968.

Srečke s končnicami	so zadele
	din
80	8
29650	500
84290	400
235381	2.000
921811	2.000
42	8
992	50
8272	200
16422	1.000
29622	400
62672	500
595692	2.000
824052	2.000
856922	50.000
3	4
88423	504
528233	10.004
814213	30.004
84	8
18584	408
26414	400
35224	500
892764	2.000
45	20
55	8
365	100
08355	408
11085	1.000
39135	400
72545	420
722335	2.000
46	10
96	10
34306	1.000
79946	510
194346	2.010
7	4
27647	404
79337	504
018097	100.004
8	4
08028	404
12728	504
16998	404
96238	504
69	8
31119	1.000
31369	508
158429	10.000
263449	2.000
562969	2.008
819069	2.008

V Sloveniji: po 2.000 din v Izoli na št. 194346 in v Ljubljani na št. 892764.

slovenija avto

KRANJ, JLA 10
NOVO NA TRŽISCU
MINI GASILNI APARAT
GASI za osebna vozila in gospodinjstvo

ITALIJA AVSTRIJA **GORENJSKA** ÖSTERREICH ITALIA

Hotel Letališče

Aerodrom Ljubljana

Aerodrom Ljubljana — Ko potujete po cesti Kranj—Kamnik, se ustavite na letališču, kjer vas vabi ob gozdnem robu hotel. Ob sobotah in nedeljah popoldne na terasi hotela PLES od 16. do 22. ure. — Postreženi boste z dobro kapljico, okusnimi jedili in specialitetami na žaru. — V letni in zimski sezoni je odprta brunarica in depandansa v Tihi dolini na Krvavcu. — Na voljo imamo 60 ležišč.

Flugplatz Ljubljana — Auf Ihrer Reise von Kranj nach Kamnik bleiben Sie beim Flugplatz stehen! Dort befindet sich einladend am Waldrand ein Hotel. — Samstags und sonntags Nachmittag auf der Hotelterrasse TANZ von 16—22 h. — Es wird ein guter Tropfen, schmackhafte Speisen und Rostspezialitäten serviert. In der Sommer- und Wintersaison stehen Ihnen eine Berghütte und eine Dependance in der TIHA DOLINA (Stilles Tal) am Krvavec (1858 m) zur Verfügung. — Wir verfügen über 60 Schlafstätten.

Aereoporto di Ljubljana — Se viaggiate in maccina sulla strada Kranj—Kamnik, fermatevi all'aereoporto. Nel Ristorante all' Aereoporto, situato in un paesaggio pittoresco di boschi e montagne, potrete ristorarvi, godendovi piatti speciali e vini originali. — Durante l'estate e d'inver no sono aperti anche la »Dependance« ed il »Cottage« nella »Tiha dolina« (La Valle silenziosa) sul pendio del monte Krvavec. — I due impianti dispongono di 60 letti.

Brunarica in depandansa v Tihi dolini na Krvavcu

Zlatnina, srebrnina, dragulji in ure
v priznanih strokovnih trgovinah

Georg Pirker

Že petdeset let v Trbižu — prodajalni v Zgoranjem in Spodnjem Trbižu. Govorimo nemško in italijansko. Dinarje vam obračunamo po najboljšem dnevnem tečaju.

Vreme

Vremenska slika: iznad Poljske se je pomaknilo prek Slovenije v severno Sredozemlje višinsko jedro hladnega zraka, ki povzroča pri nas nestalno vreme kljub visokemu zračnemu pritisku.

Napoved za soboto in nedeljo: jutri (v soboto) bo deloma sončno, popoldne pa so še mogoče posamezne plohe. Najvišje dnevne temperature bodo malo nad 20 stopinj Celzija. V nedeljo bo precej sončno, vendar so popoldne možne manjše nevihte.

Turistične informacije

- V Ratečah in Planici imajo zasebniki še dovolj prostora.
- Bohinj — Do ponedeljka je zaseden hotel Mladinski dom. V vseh ostalih hotelih in zasebnih turističnih sobah pa imajo dovolj prostora, Zičnica na Vogel redno obratuje.
- Bled — Dovolj prostora je v gostiščih, počitniških domovih in zasebnih turističnih sobah. Nekaj prostih postelj je tudi še v hotelih. Zičnica na Stražo redno obratuje. Odprt je tudi ribolov na postvi in lipana. Dovolilnice za ribolov izdaja turistično društvo Bled. Odprt je tudi lov na srnjaka.
- Dovolj prostih postelj je tudi v gostiščih in pri zasebnikih v Begunjah, Poljčah, Zgošah, Zapužah in Rodinah. Prosta ležišča imajo tudi turistični dom v Dražici ter Sankaški dom na Sv. Petru (slednji je oskrbovan samo ob sobotah in nedeljah).
- Tržič — V Tržiču, Podljubelju in na Ljubelju ter v planinskih postojankah na Zelenici, Kofcah, pod Storžičem in Kriški gori imajo dovolj prostih postelj za turiste. Zičnica na Zelenico ne obratuje. Turistični informacijski biro v Tržiču izdaja dovolilnice za ribolov.
- Kranj — Oba hotela imata dovolj prostih postelj. Prav tako pa je prostor tudi v Preddvoru, na Krvavcu, v hotelu na Brniku, na Smarjetni gori in v planinskih postojankah na Kališču ter Češki koči pod Grintavcem. Dom na Jezerskem je zaseden. Proste postelje pri zasebnikih imajo v Preddvoru, na Jezerskem in v Kranju.
- Skofja Loka — V Skofji Loki in v turističnih krajih Selske ter Poljanske doline imajo dovolj prostih postelj pri zasebnikih. V planinskih postojankah na Lubniku, Starem vrhu in Soriški planini je tudi dovolj prostora. V Trebiji ima dom pod Planino okrog 40 prostih postelj. Nekaj prostih postelj ima tudi hotel Krona v Skofji Loki. Turistično informacijski biro pa izdaja dovolilnice za ribolov.
- Kamnik — Hotel Simonovec na Veliki planini in Dom v Kamniški Bistrici sta do danes (sobota) zasedena. V Kamniku je dovolj prostih postelj v zasebnih sobah, hotel Planinka pa je zaseden do ponedeljka.
- V Domžalah je dovolj prostih postelj pri zasebnikih in v gostiščih.

VISOKO KVALITETNA SODOBNO EMBALIRANA

KAVA

Special

Zahtevajte jo v vaši trgovini!

BESUCHEN SIE

HOCHMODEGESCHAFT

Boutique

Ljubljana, Miklošičeva c. 5
KOTEKS — TOBUS

Giovannino: »Cara Teresina, abbiamo percorso tutta Kranj in lungo e largo. Sono stanco e comincio ad avere una fame da lupo.«

Teresina: »Ma si, Giovanni, abbi pazienza.

Andiamo subito al Ristorante «J E L E N», dove si mangia bene e non caro!»

STROJI, ORODJA, STAVBNO IN POHISTVENO OKOVJE

Josef Strauss

Villach — Beljak

Prodaja na veliko — Gaswerkstrasse 7
Prodaja na drobno — Bahnhofstrasse 17
Telefon 042 42, 60 61 in 68 53

Za obisk se priporoča

HOTEL LOVEC BLED

priznana restavracija terasa — parkirni prostori, sobe s prhami.

Telefon 77-266, 77-366

Prireditve

- Danes (sobota) bo na Blejskem jezeru troboj veslaških reprezentanc ZR Nemčije, Avstrije in Jugoslavije. Nastopili bodo tudi veslači, ki se pripravljajo za nastop na olimpijskih igrah v Mehiki. V festivalni dvorani bo okt. Gallus iz Ljubljane imel koncert slovenskih narodnih pesmi.
- V nedeljo, 25. avgusta, bo na Blejskem jezeru nadaljevanje veslaškega troboja.
- 27. avgusta bo na Bledu nastopila folklorna skupina Tine Rožanc.
- 28. avgusta bo na Bledu koncert dunajskega pianista Hansa Nasta.
- V Železnikih bo v nedeljo 6. tradicionalni čipkarski dan.

Obvestilo

Nogometni klub Ločan vabi jutri, v nedeljo ob 10. uri na kvalifikacijsko nogometno tekmo za vstop v slovensko consko ligo zahodne skupine. Pomerili se bodo z nogometnim klubom Induplati Jarše.

Počitniška srečanja

Lošinj — otok zelenja in sonca

Otok Lošinj je v skupini Kvarnerskih otokov najbolj mikaven in zanimiv, obenem pa otok z najdaljšo turistično tradicijo in z zelo staro in razgibano pomorsko zgodovino. Skupaj s Cresom, Ilovikom, Susakom in Unijami tvori kvarnersko otoško skupino, kamor zaradi izrednih klimatskih in vremenskih razmer zelo naglo prodira sodobni turizem. Še pred leti je bilo to otočje povezano s celino samo z ladjami, odkar pa so uvedli redno zvezo s trajekti na relaciji Rabac Porozine in Porozine—Reka, pa se je naglo razširil tudi otoški promet, močno pa se je zboljšala tudi preskrba prebivalstva in turistov. Po celnem Cresu od Porozina do Osora in naprej po Lošinj do Velega Lošinja se vije dokaj dobra cesta, ki pa so jo lani in letos vsi asfaltirali in jo odprli za ves promet letos 4. julija, na dan borca. To je velikanska pridobitev za otoške prebivalce, predvsem pa za otoški turizem. Žal pa je še vedno ozko grlo zveza s trajekti na obeh navedenih relacijah med Porozinom, Rabacem in Reko. To pa upravičeno povzroča mnogo negotovnosti in slabe volje, saj nekateri motorizirani turisti čakajo na trajekt po več ur, več dni pa po ves dan ali po več dni celo. Na obeh relacijah obratujeta namreč samo dva trajekta, eden pa se je celo pokvaril in je daljši čas prevažal avtomobile samo eden. Resnično slaba organizacija ter neiznajdljivost prevozniškega podjetja.

Ce človeku na dopust v te kraje nemara prevoz zagreni nekaj dobre volje, pa je kasneje vendarle bogato poplačan za vse težave in reve, ko se namesti nekje na tem mikavnem otočju. Najbolj obljuden v veliki družini turističnih krajev je nedvomno Mali Lošinj, romantično mesto sredi razčlenjenega otočja s kakimi 4 tisoč prebivalci. V turistični sezoni pa lahko nudi gostoljubje prav toliko turistom, saj ima registriranih 3767 ležišč. Koliko pa je še tistih, ki ležišče pripeljejo kar s seboj in prenočujejo v svojih jahtah in jahticah ter ladjah, ki domujejo v pristanišču včasih kar po več dni, včasih pa se tudi pogosteje menjajo. Mali Lošinj ima zelo ugodno in globoko zajedeno pristanišče, koder so vsa plovna sredstva popolnoma v zatišju in zavarovana tudi v najbolj razburkanem vremenu.

MALI LOŠINJ — SRCE OTOČJA

Nič ne pretiravamo, če trdimo, da je mesto Mali Lošinj srce otočja in daje celotnemu življu najmočnejši utrip. V nekakšni amfiteatralni obliki je mesto stisnjeno po pobočjih južnega dela otoka in se spušča prav do

toplega zaliva, ki je globoko zajeden v celino. Naselje, zlasti pa okolica, je posejana z dišečimi bori, cipresami, palmami in različnim sadnim drevjem. Vegetacija na otoku je zelo bujna in razkošna: na površinah ne uspeva samo rastlinje, ki ga najdemo po obalah Istre in Hrvaškega Primorja, marveč je dovolj tudi južne flore, ki uspeva v Dalmaciji in še južneje, v Grčiji. Mnogo južnega rastlinja so zanesli semkaj mornarji, ki so se vračali z dolge poti nazaj na Lošinj. Tudi klima je zelo ugodna. Temperatura v letnem poprečju znaša 15,2 stopinj in v pozimi redkokdaj pade pod ničlo. Menda se je to v 24 letih zgodilo samo osemkrat. Letno poprečje sončnosti pa znaša 2448 ur in v tem menda nima tekmeča. Resnično je klima res zelo ugodna, vreme pa mehko in toplo, brez vetrov, oblačnost pa je zelo redka in kratkotrajna. Zato ni čudno, da so že od nekdaj spoznali prednosti za turizem, ki je v tem kraju star že 76 let. Sicer pa se je organizirani turizem na otočju pričel že leta 1885. Tedaj so po raziskovanjih ter opazovanju klime in vegetacije pričeli organizirano pogozdovanje z borovimi sadikami. Pobudo je prevzelo na novo ustanovljeno turistično društvo, ki je bilo kot sekcija turističnega kluba na Dunaju. Zanimiva je ugotovitev, da so v petih letih zasadili samo na Lošinj petsto tisoč raznih sadik. Leta 1888 je tamkaj zgradil avstrijski nadvojvoda Karlo Stefan razkošen двореc in takoj so se začeli zanimati za Lošinj razni aristokrati in bogataši, ki so redno prihajali, da vidijo čarobni otok, ki si ga je izbral za svoje bivanje sam cesarski sorodnik. Kmalu za tem so ob obali, ki je zelo slikovito razčlenjena, zgradili poti in sprehajališča, tako da sleherni občudovalec lahko obišče vse skrite in lepe kotičke na zelenih polotočjih z romantičnimi in členovitimi zalivi.

VSE ZA TURIZEM

Ce ne bi bilo nepotrebnih zastojev s trajekti, bi motorizirani turist dosti prej prišel po modernizirani otoški cesti s celine do Lošinja kot z ladjo. Zato ima ta zveza po več kot 80 km dolgi cesti po Cresu in Lošinj do Malega in Velega Lošinja dobro budočnost, seveda če bodo odpravili prometni vozeli prek trajektov. Potemtakem bi avtomobilist pripeljal s celine do Malega Lošinja v dobrih dveh urah in pol. Z ladjo z Reke pa je potrebnih celih šest ur. To je vendarle razlika.

Mali Lošinj je dandanes zelo razgibano turistično otoško mesto, polno vrveža po

širokih obalnih ploščadih in po glavnih cestnih zvezah. Ljudje prihajajo tjakaj iz vseh strani, med gosti pa je tujecev mnogo več kot domačih gostov. Lahko bi rekli, da skorajda 1:4 v korist tujih. Iz Reke pripelje vsak večer ladja Kosta Racin ali Tuzla, medtem ko po suhem prihajajo turisti še v večjem številu. Tudi preskrba poteka po obeh prometnih poteh, z morja in po cesti. Zanimivo je, da je v Lošinj moč dobiti skorajda vse, kar si človek poželi in zagadelej pri nakupih nimaš niči najmanjšega občutka, da bivaš na otoku. Pozna pa se žal le pri eni stvari: nekaj več je treba odšteti za karkoli, ker verjetno prodajalci in podjetja vračunajo tudi prevozne stroške. Najbolj pa se to pozna pri sadju, ki je kar dosti dražje kot na trgu v Ljubljani ali Kranju in drugod, ali pa v drugih turističnih krajih ob celinski obali.

Trgovci in drugi prodajalci na trgu ter domačini, ki prihajajo v stik s turisti, so zelo prijazni in ustrezljivi, pa naj bodo to čolnarji, ribiči, nosači, prevozniki, turistični delavci v poslovalnicah in menjalnicah. Ceravno je še pred leti marsikje zaškripalo, so se le navadili na čedalje večji naval turistov in so tudi poskrbeli za zaloge, da ostane tudi kaj za hujše čase.

PLAVAJOČA RESTAVRACIJA — ZANIMIVA POSEBNOST

Povedali smo že, da samo Mali Lošinj lahko nudi gostoljubje 3763 obiskovalcem v eni noči; toliko imajo namreč ležišč. Steti so hoteli in počitniški domovi ter privatne postelje. Teh je kar 1768. V zadnjem času so zgradili moderen hotel Bellevue, hotel Punta proti Velemu Lošinjju in še nekaj drugih. Zelo moderen in povsem nov je tudi hotel na najbolj obljudenem letoviškem delu Čikatu Helios. V samem mestu sta hotela Istra in Kvarner z nešteti gostišči in gostilnicami. Ob sami obali pa je nekaj razkošnih vil in manjših hotelov, ki nudijo gostoljubje bolj petičnim gostom. Najlepše možnosti za kopanje in sončenje nudi čudovita plaža s sipino v Čikatu, kjer je tudi urejeno kopalnišče. To je tudi glavno razvedrilo za kopalce, medtem ko nekateri hoteli in gostišča poskrbijo še za glasbo in ples, medtem ko je kulturnih prireditev za turiste zelo malo. Enkrat samkrat je gostovalo reško gledališče Ivan Zajc z Držičevo komedijo SKOPUH.

Največja mikavnost ter posebnost na Malem Lošinjju je plavajoča restavracija ali restavracija na ladji. Tamkaj je bilo vedno dovolj obiska,

ker so dobro postregli z domačimi specialitetami, jedmi in pijačami, in to še v nenavadno zanimivem okolju.

Svojevrsno veselje in zabavo pa so imeli zlasti tisti gostje, ki so se kar čez noč ali podnevi pojavljali v luki s svojimi plavajočimi hišicami ali jahtami. To so bili verjetno najbolj svobodni prebivalci Lošinja, povsem neodvisni od uslug in potreb od zunaj, ker so največ pripeljali kar s seboj. Od časa do časa so le napolnili svoje izpraznjene pletenke z odlično vinsko kapljico s Paga, Susaka ali Cresca, in sicer kar na sosrednjih barkah, koder so vino ponujali noč in dan po 2,50 do 3 N dinarje za liter. Seveda smo tudi drugi navadni otoški prebivalci kaj radi pokušali dobro domačo pijačo s sosrednjih otokov.

Naj bo kakor koli že — človeka vedno znova vleče v te zanimive in tople otoške kraje z ugodnim podnebjem, bujno rastjo in dobro kapljico. Če pa spoznaš tudi ljudi

in njihove navade ter zaživiš tudi z njimi — pa se ti kraj lahko še bolj priljubi.

Vse razne nevšečnosti, ki človeka čestokrat spremljajo na potovanju, v takih okoliščinah ni težko pozabiti.

J. Bohinc

VABIMO
ŠOLSKO
MLADINO
NA

po biranje krompirja

na njivo ob cesti na Lužah od ponedeljka, 26. avgusta 1968 dalje. Plačilo po učinku.

KMETIJSKO
ŽIVILSKI
KOMBINAT
KRANJ

Obrat Kmetijstvo
DELOVIŠČE — SENCUR

Naročniki žrebajo naročnike

Naslov naročnika, ki je žrebal: Izžrebani naročniki:

Rogelj Angelca, Reginčeva 5, Kranj

Tavčar Janez, Grenc 23, Sk. Loka

REPINC FRANC, Ribičev laz 3, Stara Fužina

SKUBIČ LUDVIK, Črna 17, Stahovica

TREVEN TOMAŽ, Podjelovo brdo 3, Sovodenj

GASER IVAN, Sp. Danje 10, Sorica

POGAČAR FRANC, Grabče 20, Zg. Gorje

OBLAK FRANC, Zasavska 53, Kranj

DRINOVEC MARJAN, Struževcevo 10, Kranj

LINDERMAN MARIJA, Skalca 15, Kranj

KLOPČIČ MIHA, Vrhpolje 26, Moravče

DEMSAR JANEZ, Puštal 11, Sk. Loka

Naročniki in bralci našega časnika se najbrž še spominjajo, da so spomladi naročniki žrebali naročnike. Tako je bilo takrat izžrebanih 80 naročnikov našega časnika, ki so potem 25. maja odpotovali na enodnevn izlet v neznan. Takrat smo tudi zapisali, da bo jeseni prav tako izžrebanih 80 naročnikov.

Tudi vi boste tokrat lahko izžrebani. Naročite le naš časnik, oziroma če še niste, poravnajte naročnino za drugo polletje. Prepričani smo, da boste tudi tokrat prijetno presenečeni.

Dekleta zanemarjajo telo

Zdrav duh v zdravem telesu! Več gibanja! Sport je zdrav!... To so samo trije stavki izmed neštetihih, ki jih slišimo vsak dan v šoli, doma... skratka povsod.

Jasno je, da se mladi danes vse premalo ukvarjamo s športom. Pri tem prednjačimo dekleta. Fantje se že kje razgibajo — skoraj na vsakem dvorišču lahko vidimo skupino, ki se podi za žogo. Mnogo se jih ukvarja s košarko in različnimi drugimi športnimi panogami, vsekakor pa je njihov najljubši šolski predmet telovadba.

Kaj pa dekleta! Poleg obvezne šolske telovadbe, do katere imajo skoraj vse iz nepojasnjenega vzroka velik odpor, jim ostane prav malo. S kakšnim športom naj bi se torej ukvarjalo dekle.

Košarka je športna panoga, ki je zelo priljubljena in s katero se lahko dekleta ukvarjajo v vseh letnih časih. Možnosti za treniranje so ugodne, klub temu pa je malo deklet, ki se redno ukvarjajo s košarko. Razlog za to je jasen: dekleta se bojijo, da bi dobila mišičaste noge.

Krvavitev iz nosu

Krvavitev iz nosu je pogost pojav pri starih in mladih ljudeh in je navadno ne jemljemo kot bolezen, zlasti še, če se pojavi zaradi nekega zunanega vzroka. Toda, krvavitev iz nosu ni vedno posledica zunanega vzroka. To je lahko prvi znak kakega notranjega obolenja npr. krvne bolezni, bolezni krvnega obtoka ali infekcijskega obolenja. Če zunanji vzrok ni prepričljivo viden, je treba takoj zahtevati zdravniški nasvet.

Znana je npr. periodična krvavitev iz nosu pri bolnikih z visokim krvnim pritiskom. Ob napadu omedlevice, nastopa od časa do časa, za tem pa občuti bolnik znatno olajšanje. Telo na ta način pomaga samo sebi. Kadar se pojavi krvavitev iz nosu bolnik ne sme leči, temveč mora ostati v pokončni drži. S tako držo kri zaustavimo in onemogočimo, da teče v želodec. Najboljša pomoč za zaustavitev je hladna obloga na nos in na tilnik, najbolje led. Dobro je tudi staro domače sredstvo, to je krpa, namočena v kisu, položena na zatilnik. V nobenem primeru pa ne smemo za zaustavljanje krvavitve uporabljati vate. Vlakenca se namreč primeje z rano in zavlečejo celjenje. Če vsi navedeni postopki za zaustavljanje krvi ne pomagajo, potem je najbolje poiskati zdravniško pomoč.

Tudi tenis je lep, čeprav dražji med športi, toda zelo lep in primeren za dekleta. Zal se tudi z njim le redke ukvarjajo. Morda je temu kriva lenoba in nezadostna vztrajnost v rani mladosti.

Plavanje je edini šport, pri katerem srečujemo več deklet, vendar na žalost samo poleti. Kranjčanke imajo čudovito možnost plavanja tudi pozimi v zimskem bazenu, žal tudi tam prevladujejo fantje.

Kotalkanje in drsanje sta prav tako priljubljena športa. Resda posebno veliko drsališč in kotalkališč nimamo.

Smučanje je zelo lep in zdrav, a na žalost zelo drag šport, in zato marsikomu ni dostopen.

In sklep? Možnosti torej so, samo marsikaj bi bilo treba še narediti, da bi se več deklet z veseljem ukvarjalo s športom.

Lasje

Ideal našega časa je mladolika in negovana žena. Vsekakor pa pri negovani ženi (in nenegovani) zelo izstopajo — lasje.

Odkrili vam bomo nekaj najbolj poglavitnih resnic, ki so pomembne za zdravo lasišče in negovane lase.

UMIVANJE LAS

V sodobni kozmetiki zavzema umivanje las pomembno mesto. Danes imamo na voljo veliko bolj ali manj učinkovitih sredstev zanj. Imamo tudi posebne šampone za mastne lase, za prhljaj in podobno, obstajajo tudi šamponi za suhe lase, pa tudi sredstva za nego las med dvema pranjema.

Prah z las odstranjujemo s čisto krtačo, potem pa z glavnikom, na katerega smo natakneli vato.

Las ne smemo umivati pogosteje kot v časovnem premoru 8 do 14 dni. Pogostno umivanje povzroča namreč premočno izločanje lojnic in s tem tudi hitrejšo zamastitev lasišča.

Ce imate strojček za sušenje las, ne uporabljajte prehudo vročega zraka. Vroč zrak namreč škodi lasem. Prav tako ne ležite k počitku z navitimi lasmi. Pokvarili bi jih, nategnili, razen tega pa to tudi ni prav nič udobno.

MASAŽA

Masaža je ceneno in odlično sredstvo za nego lasišča. Pospešuje krvni obtok na glavi, lasje pa zavoljo tega postanejo lepši in bolj bleščeči. Kako masiramo lasišče? Pritiskamo s prsti kožo pod lasmi. Potem pomikamo s prsti kožo na glavi: povprek in počez. Potem zmasiramo še kožo s krožnimi gibi.

NAVIVANJE LAS

Ce se vam zdi, da je obilje pločevinastih navijalk v glavi neprijetna zadeva, si pomagajte z gumicami. Natakните navadno tako gumico na pramen las in jo ovijte okrog njega dva ali trikrat. Potem pramen navijete v krog in ga pritrdite s šestico. Učinek bo presenetljiv, ko se bodo lasje posušili.

MASTNI LASJE

Vsak dan masirajte lase s segreto frotirko! Ne umivajte jih v preveč vroči vodi in ne sušite v presuhem prostoru! Med dvema pranjem uporabljajte suhi šampun. Uporabljajte samo tisti lak, na katerem je oznaka, da je namenjen mastnim lasem. Jejite manj mastno hrano, zato pa bolj vitaminsko!

SUHI LASJE

Uporabljajte pri pranju šampone za suhe lase, čež noč pa oljne obloge (ricinus, olivno olje), zjutraj pa umijte lase. Uporabljajte razpršilce, pri vsakdanjem česanju pa namažite lase s posebno kremo. Jejite mastno hrano!

PRHLJAJ

Uporabljajte posebna sredstva, da bi odstranili prhljaj! Ugodno deluje višinsko sonce. Jejite hrano z vitamini.

LASJE BREZ LESKA

Izpirajte lase z vodo, ki ste ji dodali limonin sok ali kamilice! Jejite vitaminsko hrano, ne dovolite, da vam sonce, veter ali slana voda vplivajo predolgo na lasišče! Strižite lase na kratko, mažite jih z ricinusovim oljem, pri navijanju pa jih ne napanjajte! Prav tako ne smete las barvati ali beliti.

Ceprav je že več kot polovica poletja mimo, morda še pravkar razmišljate kako bi ukrojile lahko poletno obleko za na morje, pa tudi doma jo boste lahko nosile še dober mesec. Čipke ob vratu in na rokavih lepo poživijo, razen tega pa so letos tudi v modi.

Ali dobra prijateljica pove vse?

Dobre prijateljice si povedo vse... često najbolj zaupne stvari. Toda da bi opozorile druga drugo na stvar, ki je sicer zelo pogosta, vendar še bolj neprijetna — tega ne smete pričakovati!

Potenje je namreč za človeško telo nujna potreba, saj je danes že vsakomur znano, da s potenjem koža sama uravnava telesno toploto in da opravlja še vrsto drugih važnih dolžnosti. Zato potenja ne smemo preprečevati. Pač pa lahko preprečimo neprijetne posledice potenja — namreč razkranje potu na koži. To pa povzročajo bakterije, ki živijo na koži. Pot sam namreč skoro nima vonja, šele pri razpadanju se pojavljajo vsi tisti značilni silno neprijetni vonji.

Ni težka rešitev razkranja potu in uničevanja bakterij na koži, predvsem na tistih delih telesa, kjer je potenje najmočnejše. Odkar je kozmetična znanost prišla do teh spoznanj, se je kozmetična industrija trudila najti preprosto, vsakomur dostopno sredstvo proti neprijetnemu vonju potenja.

In res — že petdeset let obstajajo, dobijo se prav v vsaki trgovini z mešano robo za male denarje pod imenom »dezodorant«. Dekleta, ali jih poznate?

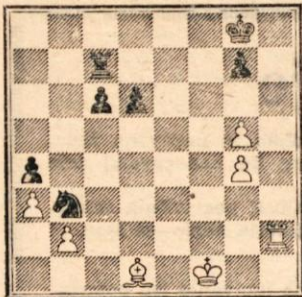
Zalostno, da pri nas dezodorante še vedno razmeroma malo uporabljamo. Njihovi uporabi se morajo ljudje šele priučiti, preiti jim mora v navado kot uporaba mila in vode. Milo in voda odstranita sicer vonj po znoju za kratek čas, pozneje pa se zopet pojavi tisti neprijetni vonj. Dezodorant pa uniči bakterije na koži, ki razkranjajo neprijeten vonj potu, na katerega nas ne opozori niti najboljša prijateljica!

Kri na cesti

Iz dneva v dan je več nesreč. Te žalostne novice poslušamo po radiu, gledamo po televiziji in čitamo v časopisih. Cesta je prepojena s človeško krvjo. Pri mnogih nesrečah so žrtve otroci. Več-

Sah Kmetje

Gotovo ste že slišali imena prost, osamljen ali podvojeni kmet in ste se vprašali, kaj ta imena pomenijo. Oglejte si diagram:

Najnevarnejši so prosti kmetje. Takega kmeta nasprotnik ne more zadržati s svojim kmetom. Tak je npr. črni kmet na polju d6.

Osamljeni kmetje so tisti, ki med seboj niso povezani. Na sliki sta to črna kmeta na poljih a4 in g7. So zelo občutljivi, ker jih morate braniti s svojimi figurami.

Se večjo težavo pa predstavljajo podvojeni kmetje (na sliki kmeta na poljih g4 in g5) saj niso dosti več vredni kot en sam kmet na tisti liniji.

Gore

Nad mojo rojstno vasjo ponosno se dvigajo gore, rad jih imam, jih gledam vsak dan, ko sonce zlati te prelepe vrhove.

Ivan Sovs,
osnovna šola Matija
Valjavec Preddvor

krat se znajdejo pred avtomobilom in pod kolesi drvečega avtomobila se konča njihovo mlado življenje. Mnogim prometnim nesrečam botruje vinjenost ali nepredvidnost voznikov. Neusmiljeno kosi smrt po naših cestah. V današnjem času, pri tako velikem prometu, sta kri in cesta nerazdružljivi.

Mateja Žgajnar,
osnovna šola Matija
Valjavec, Preddvor

Hodil sem v 2. razred osnovne šole. S sošolci smo šli počasi proti domu. Bilo je kar dolgčas, ker se ni ničesar zgodilo. Začeli smo se pogovarjati o junaških dejanjih, vsak od nas je bil junak. Tudi lagali smo, kot je mogoče samo pri otrocih. Zagledali smo osebni avto, ki je počasi vozil za nami. Takrat je bilo malo avtomobilov in zato smo se jim spoštljivo umikali. Tedaj pa mi je sošolec predlagal, naj se

postavim na sredino ceste in se bo tako moral avto umakniti. Mislite, da ne upam, sem zaklical in obstal sredi ceste.

Avto je res v vijugi zapeljal mimo mene. Toda kmalu se je ustavil. Izstopil je prilet gospod. Poklical me je, naj grem k njemu. V roki je držal bel zavojček. Bomboni, sem pomislil. Iz prijaznega voznika pa se je naenkrat naredil jezen šofer. Dobil

sem klobuto na desno lice in potem še na levo. »Toliko za danes, da se ne boš več nastavljal avtomobilom in da boš vedel, kaj je šoferska klobuta.« je še dodal voznik.

Dobro sem si zapomnil ta dogodek. Od takrat vem, da ni nobeno junaštvo izpostavlja sebe in druge v življenjsko nevarnost.

Brigita Pernuš,
osnovna šola
Matija Valjavec Preddvor

LOJZE ZUPANC:

Pastir, bela kača in lisica

Med Martinj vrhom in Blegošem se dviga pod nebo Mladi vrh. Na njegovih pašnikih je mlad pastir, ki je služil v Rovtiah pri bogatem kmetu, pasel gospodarjeve ovce. Pobič bi bil lahko srečen in zadovoljen, če bi vsak večer ne pogrešil ene ovce. Morila in v svoj podzemeljski dolar mu jih je odnašala velikanska bela kača, ki je z ovčino hranila svoje kače, s praznimi runami pa jim postiljala ležišče, da so na mehkiem spale in se grele.

Ta bela kača je bila kačja kraljica. Gorje pa človeku, ki se kdaj sreča z belo kačo! Kačja kraljica zatrepi vanj s črnim pogledom, da siromak ne more zbežati pred njo, ampak obstane na mestu, kakor da bi okamenel. Potlej ga bela kača ugrizne, da umre v strahovitih bolečinah.

In ko je nekega večera, ko se je sonce spuščalo že za Ratitovec, pastirček jokaje taval po pašnikih in iskal izgubljeno ovčko, je ob globokem breznu zaslišal vekajoči glas: »Pomagaj mi, pastirček, če ne me bo zdaj zdaj konec.«

Pobič se je oziral in oziral, dokler ni zagledal skale, ki se je bila z vrha hriba privalila in pokopala pod seboj belo kačo in mrtvo ovčko, ki jo je bil pastirček iskal, a mu jo je kačja kraljica odnesla iz ovčje črede.

»Kako naj ti pomagam, ko se te pa bojim,« je odgovoril dobronarčni pastirček, ki bi bil kači v nesreči rad pomagal, če bi se ne bal njenega srepnega pogleda.

»Privzdigni skalo, ki se je zvalila name in me prikovala na črno zemljo, pa ti obljubim, da ne bom nikoli več odnesla iz tvoje črede niti ene tvoje ovčke,« je stokala bela kača.

Pastirček je napravil, kar mu je svetovala kačja kraljica. Privzdignil je skalo in rešil kačo. O, da bi bil tega nikoli ne storil! Brž ko se je bela kača rešila skale, se je zvila v klobčič in zlobno zasikala: »Se

noben človek ni ostal živ, ki me je videl, zato bom s strupenim ugrizom umorila tudi tebe.«

»Ali mi nisi obljubila, da ne boš več morila, če te bom rešil?« je zajokal pastirček.

»Obljuba velja za tvoje ovce, ne pa zate!« je odgovorila bela kača.

Takrat je prirešla mimo lisica, ki se je ustavila in zaradovedila:

»Kaj se pa vidva prepirata?«

Pastirček ji je povedal, kako je rešil belo kačo izpod skale in kaj mu je ta obljubila za plačilo. »Kaj mi pomaga, če mojih ovac ne bo več odnašala, če bo pa mene umorila!« je zajokal.

Lisica je odkimala z glavo in rekla: »Ne verjamem, da bi bil ti, ki si še otrok, tako močan, da bi lahko premaknil takšno veliko skalo. Pokaži, kako je bilo, potem pa bom vajin prepir razsodila po pravici in resnici.«

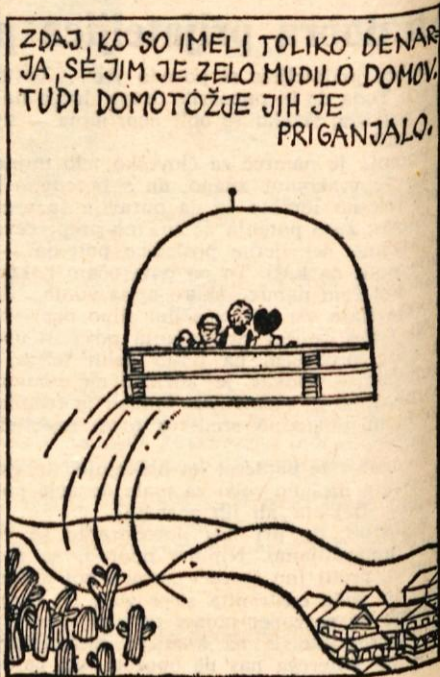
Zdaj se je bela kača spet zravnila na pot, pastirček pa je zavalil težko skalo na njen rep, da je bila spet na zemljo prikovana kakor prej.

»Tako je bilo,« je rekel pastir.

»In tako naj bo,« je razsodila lisica. »Hej, kača, dobro te je stisnilo. Ker za dobroto vračaš zlo, naj kar bo, kot je.«

In je pastirčku rekla, naj skalo pusti na kači, da bo poginila. »Za pravično sodbo pa si bom vzela tole ovčko,« je končala, pograbila z ostrimi zobmi poginulo ovčico ter izginila v hosto, pastirček pa je zbežal v tamar k ovčji čredi.

Pastirji, ki še dandanašnji pasejo ovce na Mladem vrhu, pa menda neutrudno iščejo tisto skalo, pod katero je poginila kačja kraljica, ker bi radi dobili njeno kronico. Kdor jo bo namreč našel, bo postal srečen in bogat, kajti kačja kronica prinaša blagostanje: če jo položiš na skrinjo z žitom, se ta nikdar ne izprazni; če jo v kleti položiš na sod, se ta nikoli ne osuši in je zmeraj poln sladkega mošta; če jo obesiš na hlevska vrata, se živina v hlevu množi ko bolhe na mladem psu...

RADIO

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23 in 24 uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah po ob 6.05., 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

SOBOTA — 24. avgusta

8.08 Glasbena matineja — 9.00 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.15 Glasbena pravljica — 9.30 Čez travnike zelene — 9.50 Naš avtopost — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Latinsko ameriška simfonietta — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Narodne pesmi in plesi iz Pomorjave — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Paleta zabavnih melodij — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.45 Literarni sprehod — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 17.35 Igramo beat — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Pravkar prispelo — 18.50 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Godala v ritmu — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Sobotni večer za napovedovalko Evo Janc — 20.30 Zabavna radijska igra — 21.30 Iz fonoteke radia Koper — 22.10 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

14.10 Revija tujih popevk — 15.00 Zvoki s tekočega traku — 20.05 Počitniški kaži-pot — 20.20 Z melodijami križem svet — 21.20 Operni koncert — 22.30 Skladatelja Mlade Poljske

NEDELJA — 25. avgusta

6.00 Dobro jutro — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Glasbena igra za otroke — 8.53 Glasbena medigra — 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. — 10.00 Še pomnite tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 10.45 Nedeljski mozaik lepih melodij — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Naši poslušalci čestitajo ni pozdravljajo — II. — 13.15 Iz opernih partitur — 13.40 Nedeljska reportaža — 14.00 Čez hrib in dol — 14.30 Humoreska tega tedna — 14.45 Z velikimi orkestri v tričetrtinskem taktu — 15.05 Popoldne ob zabavni glasbi — 16.00 Radijska igra — 16.45 Glasbena medigra — 17.05 Nedeljsko športno popoldne — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.15 Sretni večer — 23.05 Literarni nokturmo

Drugi program

9.35 Nedeljska srečanja — 11.35 Svetovna reportaža — 13.35 Za prijetno popoldne — 14.35 Minute z ansamblom Willy Fantel — 14.45 Odmevi

z gora — 17.25 Glasbena medigra — 17.35 Manfred — simfonija — 18.35 Škerjančeve skladbe za razne sestave — 19.00 Strani iz slovenske proze — 19.20 Glasbene vinjete — 20.05 Radijska kinoteka — 20.25 Glasbena krinja — 21.20 Večerna nedeljska reportaža — 22.00 Mojstri nove muzike

PONEDELJEK — 26. avgusta

8.08 Glasbena matineja — 9.00 Za mlade radovedneže — 9.15 Iz albuma skladb za mladino — 9.30 Z opernih odrov — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Igra violini — Viktor Pikaizen — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrrov — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Lahka glasba s Simfoničnim orkestrom RTV Ljubljana — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Nastop zbora Zarja iz Trbovelj — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Operni koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Signali — 18.35 Mladinska oddaja Interna 469 — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevko Lidijo Kodrič — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Simfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije — 21.30 Godala s solisti — 22.10 Radi ste jih poslušali — 23.05 Literarni nokturmo

Drugi program

14.10 V ritmu današnjih dni — 15.00 Izbralj smo vam — 20.05 Jazz na II. programu — 21.20 Velika operna gledališča — 22.15 Večeri pri slovenskih skladateljih

TOREK — 27. avgusta

8.08 Operna matineja — 9.00 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.15 Kaj pojo otroci po svetu in pri nas — 9.30 Pol ure z orkestrom Marty Gold — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Finale iz opere Ivan Susanin — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Iz kraja v kraj — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Koncert za odhiti in zabavo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 V torek nasvidenje — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Igra Simfonični orkester RTV Ljubljana — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iz naših studiov — 18.50 Na mednarodnih križpotjih — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevko Metko Štok — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Radijska igra — 21.01 Pesem godal — 21.15 Parada popevk — 22.10 Glasbena medigra — 22.15 Skupni program JRT — studio Ljubljana — 23.05 Literarni nokturmo

Drugi program

14.10 Popevke iz studia 14

— 15.00 Mozaik velikih orkestrrov — 20.20 Vedno lepe melodije — 21.20 Pesmi o morju in z morja — 21.40 Pianist Václav Jan Sikora igra češke klasične mojstre — 22.00 Nočni koncert orkestra iz Amsterdama

SREDA — 28. avgusta

8.08 Glasbena matineja — 9.00 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.15 Počitniški pozdravi — 9.30 Pol ure z orkestrji — 10.15 Pri vas doma **na koncerta — 12.30 Kmetijski** — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Dva baročna koncerta — 12.30 Kmetijski nasveti — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Igramo za razvedrilo — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Narodne pesmi iz Argentine — 16.00 Vsak dan a vas — 17.05 Mladina sebi in vam — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iz domače baletne glasbe — 18.45 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Ženitina menica — opera — 22.10 Zapešite z nami — 23.05 Literarni nokturmo

Drugi program

14.10 S popevkami po svetu — 15.00 Orkestri tega tedna — 20.05 Melodije po pošti — 21.20 Koncertni večer z Vlachovim kvartetom — 22.25 Za ljubitelje in poznavalce

ČETRTEK — 29. avgusta

8.08 Operna matineja — 9.00 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.15 Uspehi glasbenih šol v preteklem šolskem letu — 9.30 V plininski koči — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Dva odlomka iz opere Ekvinokcij — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru — 13.30 — Priporočajo vam — 14.05 Vrtljak zabavnih melodij — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Majhen recital pianistke Tatjane Bučarjeve — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Četrtekov simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Glasba in turizem — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevko Alenko Pintarič — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Četrtekov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Sto let slovenske lirike — 21.40 Glasbeni nokturmo — 22.10 Komorno-glasbeni večer — 23.05 Literarni nokturmo

Drugi program

14.10 Popevke za mlade — 15.00 Igramo za vas — 20.05 Okno v svet — 20.20 Med mojstri lahke glasbe — 21.20 Med suitami — 22.00 Afroditino zmagoslavje scenski koncert

PETEK — 30. avgusta

8.08 Glasbena matineja — 9.00 Pionirski tednik — 9.30 Tridesetkrat deset — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Chopin in Liszt — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Čez polja in potoke — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Melodije Victorja Herberta — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Turistični napotki — 15.25 Glasbeni intermezzo — 15.40 Igrajo mali ansambli — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Clovek in zdravje — 17.15 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Zvočni razgledi po zabavni glasbi — 18.45 Kulturni globus — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevko Tātjano Gros — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Koncert francoskega pevskega zbora iz Pariza — 20.30 Dobimo se ob isti uri — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakah — 22.10 S festivalov jazzka — 23.05 Literarni nokturmo

Drugi program

14.10 Naši pevci zabavne glasbe — 15.00 Ob prijetnih melodijah — 20.05 Od premiere do premiere — 21.20 Prijljubljene skladbe iz starejšega repertoarja — 22.00 Glasbeni dogodki Budimpešte — 23.35 Suita št. 5 v d-molu

KINO

Kranj CENTER

24. avgusta amer. barv. CS western REVOLVERJI NE RAZPRAVLJAJO ob 16. in 18. uri, franc. barv. CS krim. komedija FANTOM PROTI SCOTLAND YARDU ob 20. uri, premiera ital. barv. CS spektakla ROMUL IN REM ob 22. uri

25. avgusta franc. barv. CS pustolovski CLOVEK IZ HONGKONGA ob 9.30 uri, ital. barv. CS spektakel ROMUL IN REM ob 13. uri, amer. barv. CS western REVOLVERJI NE RAZPRAVLJAJO ob 15. in 17. uri, premiera ital. barv. VV filma LOLA COLT ob 21. uri

26. avgusta premiera amer. barv. komedije DEKLE Z GARSONJERO ob 16., 18. in 20. uri

27. avgusta amer. barv. komedija DEKLE Z GARSONJERO ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

24. avgusta franc. barv. CS krim. komedija FANTOM PROTI SCOTLAND YARDU ob 16. uri, angl. franc. krim. film SHERLOCK HOLMES — ORGLICA SMRTI ob 18. uri, ital. barv. western PRELUKNJANI DOLAR ob 20. uri

25. avgusta franc. barv. CS kriminalna komedija FANTOM PROTI SCOTLAND YARDU ob 14. in 16. uri,

ital. barv. western PRELUKNJANI DOLAR ob 18. uri, franc. barv. CS pustolovski CLOVEK IZ HONGKONGA ob 20. uri

26. avgusta premiera franc. krim. filma SOVA LOVI PONOCI ob 16., 18. in 20. uri

27. avgusta ital. barv. CS spektakel ROMUL IN REM ob 16. in 20. uri, franc. kriminalni SOVA LOVI PONOCI ob 18. uri

Stražišče SVOBODA

24. avgusta angl. franc. krim. SHERLOCK HOLMES — ORGLICA SMRTI ob 20. uri

25. avgusta ital. barv. CS western PRELUKNJANI DOLAR ob 16. uri, franc. barv. CS pust. CLOVEK IZ HONGKONGA ob 18. uri, franc. barv. CS krim. komedija FANTOM PROTI SCOTLAND YARDU ob 20. uri

Krvavec

24. avgusta amer. barv. western KROGLA ZA ZLIKOVCA ob 20. uri

25. avgusta amer. barv. western KROGLA ZA ZLIKOVCA ob 15.30 in 17.30

Kamnik DOM

24. avgusta amer. barv. CS western NEPOMIRLJIVI ob 18. in 20. uri

25. avgusta amer. barv. CS western NEPOMIRLJIVI ob 14., 18. in 20. uri, premiera franc. krim. filma SOVA LOVI PONOCI ob 16. uri

Kamnik DUPLICA

24. avgusta amer. barv. film LIKVIDATOR ob 20. uri

25. avgusta amer. film LIKVIDATOR ob 15., 17. in 19. uri

Škofja Loka SORA

24. avgusta amer. film KAKO UBIJES SVOJO ZENO? ob 18. in 20. uri

25. avgusta amer. film KAKO UBIJES SVOJO ZENO? ob 17. in 20. uri

27. avgusta franc. barv. MOSKI IN ZENSKA ob 20. uri

Jesenice RADIO

24. avgusta amer. ital. barv. cinem. film ZLATA MRZLICA

25. avgusta amer. ital. barv. cinem. film ZLATA MRZLICA

26. avgusta ital. barv. film PRESTRELJENI DOLAR

27. avgusta angl. barv. CS film ALFI

Jesenice PLAVŽ

24. avgusta angl. barv. cinem. film ALFI

25. avgusta angl. barv. cinem. film ALFI

26. avgusta amer. barv. cinem. film ZLATA MRZLICA

27. avgusta amer. barv. cinem. film ZLATA MRZLICA

Zirovnica

25. avgusta amer. barv. CS film DVOBOJ PRI DIABLU

Mojstrana

24. avgusta amer. barv. film PREKLET OBISK

25. avgusta amer. barv. CS film PROFESIONALCI

Kranjska gora

24. avgusta amer. barv. CS film DVOBOJ PRI DIABLU

25. avgusta jugoslov. film HASANAGINICA

Televizija

SOBOTA — 24. avgusta

18.30 Disneyev svet — serijski film — 19.20 Libanon — Švica Bližnjega vzhoda — oddaja iz cikla S kamera po sveu — 19.45 Cikcak — 20.00 TV dnevnik — 20.30 Vijavaja — 20.35 V prsih valove spomini: Po 25 letih — Srečanje s partizanskimi borci na Vogrskem — 21.35 Karavana zapravljičev — 6. oddaja — 22.00 Osvajalci — serijski film — 22.50 TV kažipot — 23.05 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Spored italijanske TV

NEDELJA — 25. avgusta

9.10 Kmetijska oddaja v madžarščini (Pohorje, Plešivec), Test z glasbo — 9.35 Poročila — 9.40 Dobro nedeljo voščimo s triom Burnik in fanti treh dolin (RTV Ljubljana) — 10.00 Kmetijska oddaja (RTV Zagreb) — 10.45 Disneyev svet — serijski film — 11.35 Cirkus — angleški film — 12.00 Nedeljska TV konferenca (do 13.00) — ... Nedeljsko popoldne — 18.35 TV kažipot — 18.50 Sence nad Notre dame — vzhodno-nemški film (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik — 20.45 Vijavaja (RTV Ljubljana) — 20.50 Sacha Distel Show (RTV Beograd) — 21.50 Sportni pregled (JRT) — 22.20 TV dnevnik (RTV Beograd) — **Drugi spored:** 20.00 Spored italijanske TV

PONEDELJEK — 26. avgusta

18.30 Po Sloveniji — 18.45 Propagandna medigra — 18.50 Cilj je lep, toda pot je težava — kulturna reportaža — 19.20 Obrežje — oddaja za italijansko narodnostno skupino — 19.45 Plošča poletja — 20.00 TV dnevnik — 20.30 Vijavaja (RTV Ljubljana) — 20.35 Feideux: Osel — TV drama (RTV Zagreb) — 23.15 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Spored italijanske TV

TOREK — 27. avgusta

18.05 Risanke — 18.25 Tokov večer z Jožetom Kamničem in pevci — 18.50 Zmagovalci — film iz zdravstva — 19.05 Svet na zaslonu: Češkoslovaška — 19.55 Cikcak — 20.00 TV dnevnik — 20.30 Vijavaja — 20.40 Neznani storilci — italijanski celovečerni film — 22.30 Rezerviran čas — 22.50 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV

SREDA — 28. avgusta

18.35 Čudna pošiljka — serija o Kljukčevih dogodivščinah — 19.05 Poezija plesne vsakdanjosti — Evridika — balet (RTV Ljubljana) — 19.45 TV prospekt (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik — 20.30 Vijavaja — 20.35 Trenutek 68 — Morje, morje... — 21.35 Perry Mason — serijski film — 22.25 Poročila — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Spored italijanske TV

ČETRTEK — 29. avgusta

17.35 Buffalo Bill — serijski film — 18.00 Po Sloveniji — 18.15 Propagandna medigra (RTV Ljubljana) — 18.20 V narodnem ritmu (RTV Beograd) — 18.45 Po sledih napredka (RTV Ljubljana) — 19.05 Koncert kvarteta Golden Gate (RTV Beograd) — 19.45 Cikcak — 20.20 TV dnevnik — 20.30 Vijavaja — 20.35 Nova Gorica včeraj, danes, jutri — 21.05 Pickwickovci — II. nadaljevanje — 21.55 Jazz festival v Ljubljani — Plesni orkester RTV Zagreb — 22.15 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Spored italijanske TV

PETEK — 30. avgusta

18.20 Mokedajeva pravljica — 19.05 Na sedmi stezi — športna oddaja — 19.55 Cikcak — 20.00 TV dnevnik — 20.30 Vijavaja — 20.35 Lepi Serge — francoski celovečerni film — Simfonični koncert — Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd)

Osnovna šola Lucijan Seljak Kranj

obvešča

starše, da se prične pouk 2. septembra po ustaljenem delovnem času; to je ob 7., oziroma 7,45 in 13,30 uri.

Istočasno vabimo zaposlene starše, da prijavijo otroke v varstveni oddelku, ki bo delal v dopoldanskih urah.

Inštitut za pljučne bolezni in tuberkulozo

GOLNIK

Tukajšnji inštitut

proda

stoječo drugo košnjo (otavo) svoje ekonomije.

Interesenti naj se zglasijo v dopoldanskih urah v ekonomskem oddelku inštituta.

Prodam

Prodam 500 kg drobnega KROMPIRJA saskija. Sp. Brnik 54, Cerklje 4102

Prodam HISO z vratom na Jesenicah. Eno stanovanje vseljivo. Prodaj skoraj novo žensko italijansko KOLO. Naslov v podružnici Jesenice 4007

Prodam KRAVO z drugim teletom. Sp. Duplje 51 4120
Prodaj MOTOR tomos puch 175, dobro ohranjen. Dražgoše 5, Železniki 4132

Prodaj KRAVO, dobro mlekarico. Trstenik 14, Golnik 4133

Prodaj 5 novih GUM kompletnih z obroči za gumivoz. Meglič, Bistrica 110, Tržič 4134

Prodaj osebni avto hilmann. Cena zelo ugodna. Markelj Franc, Blejska c. 11, Tržič 4135

MONTA OPEKO in zlindrine KVADRE prodaj. Naslov v oglasnem oddelku 4136

Po zelo ugodni ceni prodaj 400 kosov nove cementne strešne OPEKE 40x45 cm. Šubic Janez, Skofja Loka, Poljanska c. 5 4137

Prodaj več OKEN z dvojno zapiro, dobro ohranjena vhodna VRATA, STOPNICE, primerne za klet ali podstrešje, skoraj nov ŠTEDILNIK gorenje (levi) in večjo količino domačega ŽGANJA. Orehar, Predoslje 3, Kranj 4138

Poceni prodaj moško KOLO v dobrem stanju, MREŽO za vrtno ograjo, litoželezno SKOLJKO (nova), krušno PEČ z vratci in KAMIN. Kranj, Kokrica 115 4139

Prodaj KLAVIRSKO HARMONIKO 60-basno. Podgoršek Janez, Vodice 79 4140

Prodaj enostanovanjsko obnovljeno HISO z garažo pri tlakovani cesti v Vogljah. Takoj vseljiva, Voglje 85, Senčur 4141

Dobro ohranjen ŠTEDILNIK gorenje na trda goriva prodaj za 250 N din. Ogled vsak dan od 12. — 19. ure, Sp. Bitnje 24, Zabnica 4142

Prodaj 50-litrski BRZOPARILNIK in tri zajčje HLEVČKE. Naslov v ogl. oddelku 4143

Prodaj dobro ohranjeno SLAMOREZNICO s puhalnikom. Sp. Brnik 25 4144
Prodaj otroško POSTELJICO in sobna VRATA (na polnila). Kranj Jezerska cesta 120 4145

Prodaj karamboliran AVTO glas 1700 TS najboljšemu ponudniku. Ogled od 12. — 17. ure. Planina 30, Kranj 4146

Nujno prodaj RADIO in motor primo. Drulovka 20, Kranj 4147

Prodaj stabilni bencinski MOTOR. Kranj, Tekstilna 19 4148

Poceni prodaj PRALNI STROJ zoppas, HLADILNIK himo, šivalni stroj SINGER, KNJIZNO OMARO. Petermelj, Grajska pot 14, Sk. Loka 4149

Prodaj dober POLTOVOR-NJAK diesel 2,57, letnik 1963 za 16.000 N din. Ljubljana, Milana Majcna 47 4150

Prodaj brejo TELICO ali KRAVO in starejšo HISICO, primerno za vikend. Eržen, Strnica 8, Selca 4151

Prodaj VW 1200, letnik 1963, KAMIN na žaganje in otroški kombiniran VOZIČEK jadrans. Ogled v nedeljo od 8. — 12. ure. Kranj, Ljubljanska c. 27 4152

Prodaj dobro ohranjen TELEVIZOR Rudi Čajavec. Naslov v oglasnem oddelku 4153

Prodaj 2000 kg PSENICE, malo STISKALNICO in (škobavsnico). Kranj Jezerska c. 92/a 4154

Prodaj DIFERENCIAL in MENJALNIK za VW kombi. Milhar, Smartno, Cerklje 4155

Prodaj ročno SLAMOREZNICO. Sr. vas 12, Golnik 4156

ZASTAVA 750, prevoženih 29.000 km, ugodno prodaj. Stupanj, Tavčarjeva 22, Kranj 4157

Prodaj KRAVO. Dvorje 44, Cerklje 4158

Prodaj strešno OPEKO (folic). Britof 82, Kranj 4192

Prodaj FIAT 750, KOMPRESOR z elektromotorjem, primeren za avtoličarja. Suhha 24, Kranj 4112

Prodaj KRAVO s teletom. Moše 26, Smlednik 4193

Prodaj 30 kg težke PRA-SICE. C. na Klanec 5 — Kranj 4194

Prodaj KRAVO s teletom. Mlaka 20, Kranj 4195

Prodaj otroški kombiniran VOZIČEK. Oblak, Valjavčeva 8, Kranj 4196

Prodaj popolnoma nov AVTORADIO blaupunkt za princina 110. Stingl, Kranj, Kajuhova 28 4197

Prodaj KRAVO s teletom ali brez. Orehovlje 4, Kranj 4198

KUPIM

Kupim rabljen VW hrošč. Dvorje 44, Cerklje 4159

Kupim vprežni IZRUVAC za krompir. Virmaše 42, Sk. Loka 4199

Ostalo

KOTLE za žganjekuho vseh vrst izdeluje kvalitetno KAPELJ V. BAKROKOTLARSTVO, Ljubljana, Aljaževa 4, Šiška 3869

Mlada zakonca nujno išče ta opremljeno SOBO ali neopremljeno v Kranju ali bližnji okolici. Plačata vnaprej in dobro. Ponudbe poslati pod »zakonca« 4125

MLAJSI MOSKI išče neopremljeno SOBO ali GARSONJERO na Jesenicah ali bližnji okolici. Plača 10.000 mesečno. Po potrebi tudi inštruiram za osemletko in gimnazijo. Ponudbe poslati na podružnico Glasa Jesenice pod »Solidna« 4160

Izgubil se je mlad belo rumen MACEK. Kdor bi ga našel in mi ga prinesel v Boh. Bistrico št. 147, dobi primerno denarno nagrado 4161

Menjam TROSOBNO komfortno stanovanje na Jesenicah-Playž blok za enako ali dvosobno komfortno v Kranjski gori ali Martuljku. Ponudbe poslati pod »Lipca« 4162

DEKLE išče SOBO ali gre za sestanovalko. Naslov v oglasnem oddelku 4163

Iščem SOBO s posebnim vhodom v Kranju. Ponudbe poslati pod »mlad inženir« 4164

Iščem DEKLE ali mlajšo upokojenko za pomoč v gospodinjstvu in varstvo enoletnega otroka. Vujaič, Zabnica 20 4165

Našel sem ZAVOJ BOMBAŽEVINE v Kranju. Dobi se Trstenik 9, Golnik 4166

»Bogomir RIHAR, delavec, Komenda št. 46/a preklicujem žalitve in obrekovanja, katera sem izrekel dne 10. 8. t. l. o Mariji PRELEC, gospodinjci iz Komende št. 46/a. Obljubljam, da je v bodoče ne bom več žalil in se ji zahvaljujem, da ni nadaljevala zoper mene postopka.«

Takoj oddam lepo opremljeno SOBO dvema dekletom ali študentoma. Naslov v oglasnem oddelku 4167

Iščem upokojenko ali dekle, ki dela na dve izmeni za varstvo dveh otrok. Nudim hrano in stanovanje ali plačilo. Ostalo po dogovoru. Lahovec Franc, Valjavčeva 4, Kranj, telefon 216-47 4168

MIZARKEGA VAJENCA sprejemem. Tavčar Janez, Grenc 23, Skofja Loka 4169

Iščem enosobno komfortno stanovanje v Kranju ali okolici. Naslov v oglasnem oddelku 4170

Iščem dekle ali upokojenko za varstvo otroka. Dam hrano in stanovanje. Naslov v oglasnem oddelku 4171

DIJAKINJI oddam opremljeno SOBO. Naslov v oglasnem oddelku 4172

PLETENINE VSEH VRST izdelam hitro in solidno. Marinko, Novi svet 3, Skofja Loka 4173

V Kranju ali okolici iščem opremljeno SOBO, neopremljeno garsonjero ali stanovanje za dobo enega leta. Ponudbe poslati pod »začetek sept.« 4174

Sprejemem DEKLE za pomoč v gospodinjstvu. Dam hrano in stanovanje. Naslov v oglasnem oddelku 4175

SPREJMEMO VAJENCA. Trgovina Peško Kranj, Titov trg. Prijave sprejema najkasneje do 31. 8. 1968 4176

DRŽAVNE USTANOVE in hišni sveti! Vsa zidarska dela vam strokovno opravim. Ponudbe poslati pod »Zidarski servis Kranj« 4177

Lepo SOBO oddam starejši ženski. Naslov v oglasnem oddelku 4200

LISTNICO sem izgubila na Partizanski cesti. Prosim proti nagradi vrniti v oglasni oddelk 4201

Izgubil sem POTOVALNO TORBO z najlonskimi zavetami od Kovorja čez Tržič do Golnika v sredo, 21. 8., okrog 20. ure. Proti nagradi vrniti na naslov v ogl. odd.

Priveditve

Gostilna ZARJA v TRBOJAH ne obratuje v nedeljo, ker bo na vrtu gostišča VELIKA VRTNA VESELICA, katero prireja GD Trboje. Na veselici bo tudi bogat srečolov. Dobra pijača, odjek na ražnju, čevapčiči, kranjske klobase. Igrali bodo »DOBRI ZNANCI«. Vabljeni! 4178

Gostilna pri Milharju v Smartnem prireja v nedeljo, 25. 8. 1968, ZABAVO s plesom. Zabaval vas bo »TRIO FRENKY«. Vabljeni! 4188

Obiščite v nedeljo, 25. 8. 1968, VELIKO VRTNO VESELICO na gasilskem vrtu v Naklem s pričetkom ob 15. uri. 4189

GOSTISCE pri JANCETU v Sr. vasi priredi v soboto in nedeljo ZABAVO s plesom. Igrajo »TRIO FRENKY« in Tončkov trio. 4190

KEGLJANJE ZA DVA ODOJKA in druge nagrade bo danes in jutri na BREGU pri Kranju. Ob lepem vremenu bomo priredili ples. Vabljeni! 4191

Izdaja in tiska ČP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroska cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije I (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, ma- looglasna in naročniška služba 22-152 — Naročni- na: letna 24.—, polletna 12.— N din. Cena posameznih števil 0,40 N din — Inozemstvo 16,00 N din — Mali oglasi beseda 0,6 do 1 N din. Naročniki imajo 10 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

ZAVOD INVALIDSKA DELAVNICA KRANJ

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA

RAZGLAŠA

Potrebujemo več sodelavcev: krojačev, krojačic ali šivilj — zaposlitev takoj.

Delovno razmerje je za nedoločen čas s pogojem poskusnega dela en mesec. Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi dohodka in osebnih dohodkov.

Stanovanje ni zagotovljeno.

Prijave sprejema sekretariat zavoda do 1. 9. 1968.

Popravki objavljenih števil izžrebanih vstopnic XVIII. mednarodnega Gorenjskega sejma v Kranju, v DELU in GLASU, dne 17. avgusta 1968.

pravilne številke	napačno objavljene	v časopisu
007271 — bela	007371 — bela	DELO
016915 — rumena	016015 — rumena	GLAS

Pomotoma pa sta pri objavljanju izpadli izžrebaní številki

016567 — bela in
007580 — modra.

GORENJSKI SEJEM KRANJ

Zahvala

Ob nenadomestljivi izgubi naše dobre mame, stare mame, sestre in tete

Ane Zeni

Jožovčeve mame iz Sp. Besnice

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom in sosedom za pomoč v zadnjih urah njenega življenja; lepa hvala tudi dr. Hriberniku in župniku g. Pavlinu. Prav tako se zahvaljujemo vsem, ki so darovali vence in cvetje in nam v težkih trenutkih lajšali bolečino. Iskrena hvala vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti v njen prerani grob.

ZENIJEVI

Besnica, 16. 8. 1968

Zahvala

Ob nenadomestljivi izgubi naše dobre mame, stare mame in sestre

Marije Jelenc

rojene Bertoncelj

se najlepše zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam stali ob strani v teh težkih dneh ter darovali vence in cvetje in jo spremili na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni sosedom, Kemični tovarni Podnart, Iskri Lipnica, pevskemu zboru Kropa in za poslovilne besede tov. Križnarja. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: sinova Franc in Alojz, hčerka Marija z družinami

Prezrenje, 18. avgusta 1968

DELAVSKA UNIVERZA TOMO BREJC KRANJ

VPISUJE

v šolskem letu 1968—69
kandidate v dvoletno delovodsko šolo kovinske in elektro stroke.

V P I S U J E M O DO 1. SEPTEMBRA t. l.

Vse informacije v zvezi z vpisom dobite na Delavski univerzi Tomo Brejc, Cesta Staneta Zagarja 1.

Novost v svetovni kozmetiki

Uporabljam

gaby's spray

za idealno pričesko zato ker...

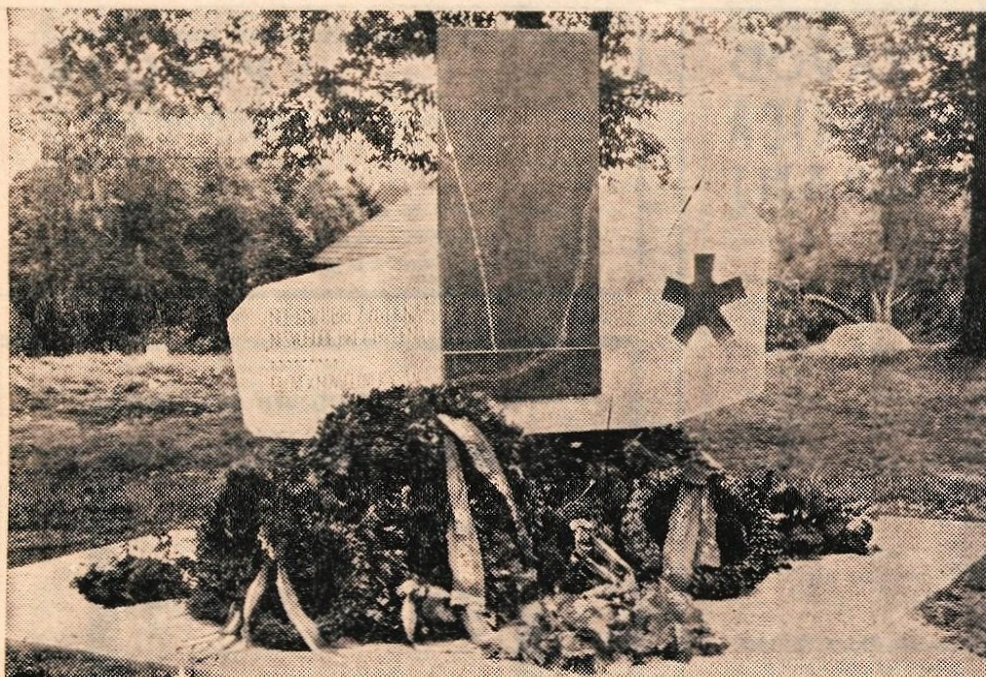
gaby's spray

ne masti in ne lepi las
se razčesuje brez težav
utrjuje in da lep sijaj pričeski

Po licenci gaby's FLYNN COSMETIK
ekskluzivno v Jugoslaviji proizvaja

LEK LJUBLJANA

Ob letošnjem krajevnem prazniku Oreška in Drulovke so v Orešku odkrili spomenik 22 žrtvam fašizma. — Foto: F. Perdan

Beležka

Prosta sobota in jasno jutranje nebo človeku skorj ne da, da bi bil doma. Tako se nas je zadnjo soboto zbrala družina in sklenili smo, da se, kljub slabi cesti zapeljemo v Bohinj. Piknik ob jezeru, smo dejali. To ne bo slabo.

Toda dež, ki v Bohinju ni redkost, nam je prekrizal načrte. Le dobre pol ure smo posedeli ob jezeru v Ukancu in že med potjo do avtomobila so nas ujele debele dežne kaplje. In kam sedaj? Ura je bila dvanajst, čas za kosilo. Najbolje v bližnji Zlatorog, smo sklenili. Tu pa nas je čakalo še večje presenečenje kot dež po jasnem jutru. Natakarkarji so nas najmanj deset minut pošiljali iz ene jedilnice v drugo. Vse je rezervirano za stalne goste, so nam pojasnjevali. Končno smo uspeli najti prostor v točilnici. Posedli smo in čeprav nekoli premraženi, potrpežljivo čakali, kdo se nas bo spomnil. Potem smo le povprašali, kdo streže pri tej mizi. »Jaz ne. Neka druga,« je bil odgovor. Več kot 20 minut smo čakali tisto drugo, ki pa je ni bilo od nikoder. S praznimi želodci smo se napotili k našim znancem in pri njih potem, pod streho, spekli čevapčice. Postali smo nekoliko boljše volje, toda na to, da v Zlatorogu tako slabo skrbijo za prehodne goste, vseeno nismo pozabili. Ugibali smo. Morda nas bodo pa, ko bo konec turistične sezone, drugače sprejeli. Toda, če bomo sploh še prišli!

— S. Z.

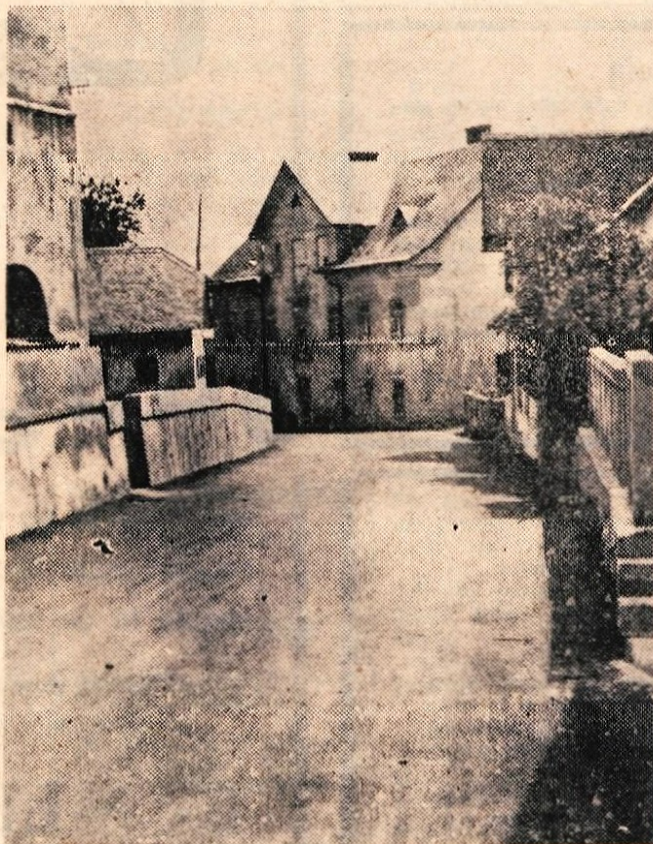
Priprave na krajevni praznik v Cerkljah

Na seji sveta krajevne skupnosti Cerklje so največ govorili o izvajanju programa letošnjega tekmovanja Leto krajevnih skupnosti in pa o praznovanju letošnjega krajevnega praznika. Ugotovili so, da se tekmovanje odvijata dokaj zadovoljivo, tako v samih Cerkljah kot tudi v vasi Vasca in Pšenična polica.

Letos bodo v Cerkljah praznovali krajevni praznik od 1. do 6. oktobra. V teh dneh bo več prireditev in tekmo-

vanj. Do takrat bo zgrajen tudi nov vodni bazen v Vasci, ki ga grade za primer požara. Takrat bodo odprli tudi obnovljeno cesto Cerklje—Vasca—letališče. Na predvečer praznika 3. oktobra bo velika žalna komemoracija pri centralnem spomeniku padlih borcev in žrtev fašističnega terorja v Cerkljah. Za tem pa bo tudi veliko politično zborovanje, na katero bodo povabili tudi republiškega poslanca Franca Puharja.

— an

Po preurejanju so pred dnevi Benedikovo ulico v Stražišču tudi asfaltirali. — Foto: F. Perdan

Nesreče tega tedna

V torek nekaj pred drugo uro popoldne je v Kranju na Gorenjesavski cesti v podvozu hudo padel kolesar Janez Dolinar. Na pesku ga je zaneslo in se je zaletel v oporni zid. Hudo ranjenega so odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

Istega dne okoli šeste ure zvečer se je zaradi neprimerne hitrosti zaletel v električni drog osebni avtomobil KR 113-49, ki ga je vozil Marjan Sorli. Nesreča se je pripetila na Cesti svobode na Bledu. Voznik je bil v nesreči huje ranjen.

Na cesti prvega reda v Lescah je v četrtek ob 13. uri prišlo do hudega čelnega trčenja med dvema osebnima avtomobila. Voznica osebnega avtomobila LJ 372-57 Julka Barovnica je v križišču izsiljevala prednost pred avtomobilom KR 129-97, voz-

nik Jože Opalk. Pri trčenju so se hudo ranile štiri osebe in so jih odpeljali v jeseniško bolnišnico, Skode na vozilih je za okoli 12.000 novih dinarjev.

V četrtek zjutraj se je na cesti četrtega reda v vasi Lipce pri Jesenicah zaradi neprimerne hitrosti zaletel v oporni zid motorist Janez Grehorij. Huje ranjenega so odpeljali v jeseniško bolnišnico.

Voznica osebnega avtomobila KR 115-30 Alojzija Zupan iz Slapa pri Trziču je v četrtek okoli šeste ure pripeljala izpred svoje hiše na cesto, ne da bi se prepričala, če je cesta prosta. Po cesti je prav tedaj pripeljal z motornim kolesom Vladimir Klason iz Jelendola. Pri trčenju se je laže ranila sopotnica na motorju Manda Klason.

L. M.

Skrb za varnost pred požari

Na zadnji seji sveta krajevne skupnosti Grad so med drugim razpravljali tudi o požarni varnosti na tem področju. Sklenili so, da bodo za vas Grad montirali dva hidranta in kupili nekaj cevi, en hidrant pa bodo uredili tudi v vasi Dvorje. Vel-

lik vodni bazen pa so v glavnem s prostovoljnimi delom zgradili že pred leti. Marsikaj pa bo treba urediti še v hribovskih vaseh pod Krvavcem. V Stiški vasi sicer že več kot sto let ni bilo nobenega požara. Vaščani pa menijo, da bi bilo treba zagotoviti vsaj minimalne možnosti gašenja za primer, če bi začelo goreti.

Komemoracija v Ljubnem

Zveza borcev Ljubno bo za krajevni praznik priredila danes (v soboto) komemoracijo pred spomenikom padlih borcev in talcev v Ljubnem.

V nedeljo bo za zaključek proslave krajevnega praznika domača zabava s srečolovom in kegljanje za jarca. Za dobro zabavo bo skrbel ljubenski trio.

Nekoliko na boljšem je Stefanja gora. Domačini so že pred leti ustanovili prostovoljno gasilsko društvo in zgradili tudi nov gasilski dom. Sedaj si prizadevajo, da bi kupili sodobno gasilsko črpalko za gašenje. V ta namen so že zbrali 600 N din in okoli 40 kubičnih metrov lesa. Krajevna skupnost pa bo prispevala 2500 N din. Za pomoč se bodo obrnili tudi drugam.

— an

V nekaj stavkih

Kranjska gora — Sedmega septembra bodo s planine v Kljnu in izpod Vršiča prignali domov okoli osemdeset glav živine, ki se je tam pasla vse poletje. Živino je čuval domačin Joža Vertelj.

Kranjska gora — V tem času je v Kranjski gori še vedno polno turistov. Hoteli so polni, med gosti pa prevladujejo Holanci, Italijani in drugi. Ob lepem vremenu je vse polno igralcev na malem golfu, parkirni prostori pa so pretesni za vse avtomobile. Turistični delavci so zadovoljni z letošnjo poletno sezono, saj se je večkrat zgodilo, da so morali gostje iskati prenočišča tudi v Ratecah in Podkorenu, ker v Kranjski gori ni bilo več prostora. V prvem polletju je bilo v Kranjski gori 11.413 gostov več kot v enakem lanskem obdobju. Letos je bilo tudi več prehodnih gostov, medtem ko je bilo stalnih gostov manj kot lani.

Dovje — Delavci cestnega podjetja Kranj bodo začeli preurejati nevaren, skoraj pravokoten ovinek ceste v Kamnjah pred Dovjami, tako da bodo zgradili okoli 400 metrov dolga novo del ceste. Nova cesta bo nared do oktobra. Zaradi nameravanega popraviljanja ceste so tudi počakali z asfaltiranjem tega dela. B. B.

Kranj — Pred dnevi se je osem kranjskih alpinistov odpravilo v Cervinio, kjer bodo napravili več vzponov na Matterhorn, Monte rosso in druge vrhove v italijansko-švicarskem pogorju. Že do sedaj, kot smo zvedeli, imajo za seboj več pomembnih vzponov v grebenskem prečanju in drugod.

Cerklje — Na zadnji seji sveta krajevne skupnosti Cerklje so med drugim razpravljali tudi o dejavnosti tamkajšnje strelske družine. Ta družina je bila pred leti zelo delavna, v zadnjem času pa je zelo popustila. Na seji so sklenili, naj tamkajšnja krajevna organizacija SZDL pomaga spet oživiti delo strelske družine.

— an

Zakaj nista nastopila Balderman in Mohorič v državni vaterpolski reprezentanci

Pred dnevi je odpotovala v Sovjetsko zvezo mlada jugoslovanska reprezentanca v vaterpolu, ki bo nastopila na turnirju »olimpijskih nad«. V širšem izboru za to reprezentanco sta bila tudi Kranjčana Balderman in Mohorič, vendar nista odpotovala v SZ, ker sta nastopila za ekipo Triglava na nedavnem turnirju II. zvezne lige v Rovinju. Kranjska vaterpolista se zato seveda nista mogla udeležiti treninga reprezentance pred odhodom in jih zato zvezni kapetan Aleksander Seifert ni vključil v reprezentanco. Dejal je, da jih bo pozval v reprezentanco, če bo to potrebno tik pred odhodom v SZ. Toda na veliko presenečenje pa sta se znašla v reprezentanci brata Jeričević, ki sta tudi igrala v Rovinju in sicer za KPK Korčulo in sta po kvaliteti precej slabša kot Kranjčana. Zato se v Kranju upravičeno razburjajo nad to odločitvijo zveznega kapetana. Trener kranjskih vaterpolistov Peter Didič je bil do 1.1966 trener jugoslovanske mladinske reprezentance in zato tudi še sedaj dobro pozna kvaliteto posameznih mladih jugoslovanskih vaterpolistov. Reprezentanca se je namreč določila na osnovi iger na državnem mladinskem prvenstvu, kjer pa žal Kranjčani niso nastopili. Zato bi bilo nujno, da bi v prihodnje tudi mlada in talentirana kranjska ekipa nastopila na državnem prvenstvu, če hočemo, da se bodo tudi Kranjčani pojavljali v vrstah državnih reprezentantov in če želimo ekipi še večji kvalitetni napredek. Prav bi bilo, da bi se mladim vaterpolistom Baldermanu, Mohoriču, Velikanji, Brezcu, Kodeku, Zupancu, Sorliju, Milovanoviču, Judežu, Podverščku in drugim nudila večja pomoč.

Kranjčana Tomo Balderman in Viktor Mohorič, odlična vaterpolista kranjskega Triglava, vsekakor po kvaliteti sodita v državno mladinsko reprezentanco

Izid žrebanja z nagradnega strelskega tekmovanja na GS

Občinska strelska zveza Kranj je pripravila v času gorenjskega sejma nagradno tekmovanje z zračno puško. Najboljši strelci so dobili žrebne listke, od katerih so bili izžrebani naslednji:

1. nagrada — brivnik Braun-Iskra	listek št. 175
2. nagrada — pregrinjalo za kavę	listek št. 2089
3. nagrada — moška srajca	listek št. 487
4. nagrada — blago za žensko obleko	listek št. 853
5. nagrada — blago za žensko obleko	listek št. 2062
6. nagrada — garnitura »Salveti«	listek št. 389
7. nagrada — blago za žensko obleko	listek št. 350
8. nagrada — blago za žensko obleko	listek št. 299
9. nagrada — blago za žensko obleko	listek št. 855
10. nagrada — blago za žensko obleko	listek št. 146
11. nagrada — blago za žensko bluzo	listek št. 973
12. nagrada — blago za žensko bluzo	listek št. 263
13. nagrada — lonci za kuhanje	listek št. 884
14. nagrada — šatulja za kampiranje	listek št. 1953

Nagrajenci lahko dobijo nagrade v pisarni ObsZ Kranj vsako sredo od 16. do 18. ure (do 20. septembra).

Občinska strelska zveza

Dobri rezultati s pištolo v Kranju

Sedem strelcev se je prejšnji teden udeležilo občinskega prvenstva z MK pištolo serijske izdelave. Kljub razmeroma visoki normi za nastop na republiškem prvenstvu v Ljubljani prihodnjo nedeljo, je kar trem tekmovalcem uspelo pristreljati predpisano normo. Napredek pa se je pokazal tudi pri drugih nastopajočih. Franc Peternel je letos ostal nepremagan, čeprav je nastopil poškodovan, močno pa sta se mu približala Frelih in Malovrh.

REZULTATI: 1. Peternelj (Sava) 244 od 300 možnih (norma 230), 2. Frelih (Br.-Ed.) 236, 3. Malovrh (Iskra) 235, 4. Poženel (Sava) 216, 5. Černe (Iskra) 215 krogov.

V nedeljo bodo nastopili na republiškem prvenstvu vsi omenjeni strelci v štirih različnih disciplinah streljanja z MK pištolo. B. Malovrh

Tržiške športne novice

● Znaní tržiški motocrossist Janez Rotar - veterán jugoslovanskega motocrossa, se bo udeležil naslednje dirke za bal-kansko prvenstvo.

● Rokometaši TVD Partizan Križe se že dlje vestno pripravljajo za start v ljubljanski conski ligi. Čeprav jeseni kar pet igralcev prvega moštva odhaja na odsluženje kadrovskega roka, upajo da se bodo obdržali v ligi.

● Kondicijske priprave mladih tržiških smučarskih skakalcev vodi jugoslovanski smučarski reprezentant Marjan Pečar. -dh

Brane Milovanovič, talentirani mladi plavalec kranjskega Triglava, je na letošnjem republiškem prvenstvu osvojil kar tri naslove prvaka Slovenije

8 + 5

OSVAJA SVET IN NAGRAJUJE

Če boste kupili enega izmed zagonetnih izdelkov in rešili nagradno izpolnjevanje, ki jo izrežite in hkrati s kuponom za žrebanje, katerega dobite ob nakupu izdelka, pošljete proizvajalcu, boste vključeni v veliko nagradno žrebanje v drugi polovici decembra!

- 1. NAGRADA FIAT 124**
39 NAGRAD IZDELKOV EMO:
 štedilnik TOBI tip 166,
 štedilnik na elektriko in plin TOBI tip 170,
 omarica za pomivanje posode,
 ...

P...C... N... O... E
 ...M...-8 IN E...O-5
 N...JV...C...I DOS...Z...K
 TO...L...T...E...T...HN...K...

EMO

CELJE

V boj za prvo mesto

Jutri, v nedeljo, se začne v ljubljanski conski rokometni ligi novo prvenstvo. V letošnjem tekmovanju bodo v tej ligi sodelovala z Gorenjske kar štiri moštva in sicer: Kranj, Duplje, Križe in Radovljica. Radovljica, ki je novinec v ligi, se bo pomerila v prvem kolu prav tako z novincem z ekipo Zagorja v Zagorju. Kranjčani bodo gostovali v Grosupljah. Rokometaši iz Križ po bodo nastopili v Krmelju. Edino Dupljanci bodo od gorenjskih predstavnikov igrali doma in se bodo pomerili z rokometiši iz Radeč. J. Kuhar

Podjetje Varnost IZPOSTAVA

Kranj — Keroška 17

razpisuje

PROSTA DELOVNA MESTA

vratarjev - čuvajev

Pismene ponudbe s potrdilom o nekaznovanju dostaviti izpostavi Kranj

Lidija Svarc (PK Triglav) s pet prihaja v novo formo

Češkoslovaški državljani pri nas

»Če bi odpotovali pol ure kasneje...?«

Po nepopolnih podatkih je trenutno v naši državi okrog 50 tisoč češkoslovaških državljanov — turistov. Ugotovili smo, da jih je precej tudi v nekaterih gorenjskih turističnih krajih. Tako smo v četrtek zjutraj v restavraciji Park v Kranju srečali skupino turistov, ki je tik pred vdorom vojaških enot na Če-

škoslovaško odpotovala na turistično potovanje v našo državo. Goste (doma so iz okolice Prage) oziroma njihovega vodjo inženirja Trapla smo poprašali, kdaj so izvedeli za vdor vojaških čet na Češkoslovaško.

»Bili smo že na poti v vašo državo. Ko smo prenočevali v Braclavi smo ob tričetrt na

dve ponoči zaslišali radijsko sporočilo, da sovjetske in druge čete zasedajo našo državo. Odpeljali smo se. Imeli smo srečo, kajti če bi bili pol ure prepozni, ne bi več mogli odpotovati čez mejo.«

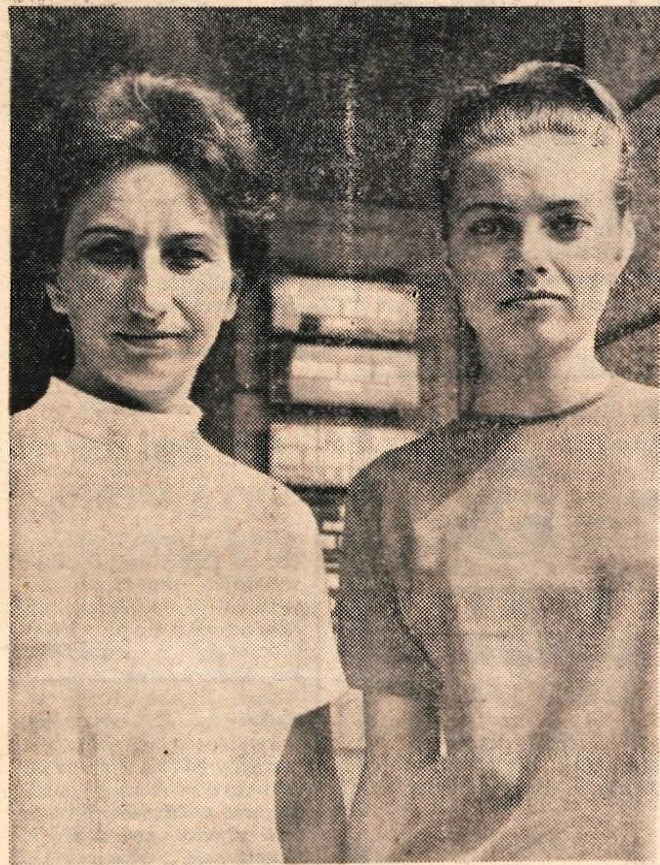
In kaj menite o zasedbi vaše države?

»Mi tega nočemo. Tega noče tudi naše vodstvo, ki ni prav nikogar klicalo po takšni poti k nam. Nobenega vzroka ni za to okupacijo, prav zato pa smo tudi zelo zaskrbljeni.«

Po zajtrku v restavraciji Park v Kranju in ko smo jim zaželeli prijetno bivanje v naši državi, so se državljani prijateljske Češkoslovaške odpeljali na Bled, potem pa proti Ljubljani in na morje, kjer bodo sedem dni letovali v Vrsarju. A. Z.

Vodja skupine češkoslovaških turistov inženir Trapl

Slovakinjo Kornelijo Khirovo in njeno hčerko Darino iz Velelike Levare pri Bratislavi je okupacija domovine presenetila prav zadnji dan osemnedevnega letovanja v Strunjanu. Za žalostni dogodek sta zvedeli šele v Dupljah, kamor sta prišli na obisk k znanecem. Do nadaljnega bosta stanovali pri družini Markič iz Dupelj. — Foto: F. Perdan

Skupina češkoslovaških turistov, ki je tik pred okupacijo odpotovala v našo državo. — Foto: F. Perdan

Janez Jenko je bil v Pragi med napadom na ČSSR

Vratolomni slalom med ruskimi tanki

Ko so čete varšavskega pakta zasedle ozemlje ČSSR, smo v uredništvu želeli, da bi se pogovarjali s kom, ki so ga ti dogodki zatekli na Češkoslovaškem. Včeraj, v petek, 23. avgusta pa se nan je nasmehnila sreča. V naš oglasni oddelek je namreč prišel Janez Jenko iz Senčurja in povedal, da se je ravnokar vrnil iz Češke. Takoj je bil za to, da nam pove, kakšne občutke je doživljal ob okupaciji Češkoslovaške. Prepustimo torej besedo Janezu Jenku, očividcu okupacije ČSSR:

»Ko sem se pred dnevi odločil, da gremo s prijatelji na obisk na Češko, se mi še sanjalo ni, da bom neposredno udeležen v takšnem dejanju. Naj povem kar od začetka. V torek, 20. avgusta, smo zvečer okrog pol devetih dopotovali v Prago. Ker nismo v sami Pragi uspeli dobiti prenočišča, smo se s svojimi avtomobili odpeljali v predmestje, 6 kilometrov oddaljeno od središča Prage in v delavskem naselju uspeli dobiti sobe. Ko smo spravili naše stvari iz avtomobilov v sobe, smo se odločili, da gremo v mesto. Ura je bila okrog poldesetih zvečer in nikjer ni bilo nobenih znakov, da bo Češkoslovaška že čez nekaj ur napadena. Ker so gostilno, v katero smo se namenili, že zapirali, smo se s taksijem zapeljali v hotel, sam ne vem, ali je to gostilna ali hotel. »Pri dobrem vojaku Švejkcu«. Okrog ponoči smo se odpravili spat v naše sobe v delavskem naselju. Na ulicah je bilo videti vse vsakdanje in nobeden izmed nas ni pomislil, da se bo kaj takšnega res zgodilo.«

»PONOČI SO NAS ZBUDILA LETALA«

»Utrujeni od dolge vožnje smo kmalu vsi zaspali, vendar naše spanje je bilo precej kratko. Okrog treh ponoči nas je prebudil hrup letal, ki so pristajala in vzletavala s praškega letališča. V tem trenutku se mi je zdelo čudno, da ima praško letališče tako velik letalski promet. Ta misel me je preganjala vse do jutra, ko sem končno zvedel da ni vse tako, kot bi si želel. Zjutraj nam je namreč vratar povedal, da so Rusi skupaj z drugimi četami zasedli Češkoslovaško. Pomislil sem, kako bi se čimprej vrnil v domovino. Ta želja je bila še toliko večja, ker sva bila sedaj z ženo v središču vojne, doma v Jugoslaviji pa so čakali na naju otroci. Na srečo je vratar uspel dobiti zvezo z jugoslovansko ambasado v Pragi, kjer so nam svetovali, naj ostanemo, kjer smo in da naj bomo mirni ter naj ne delamo nobene panike. Sporočili so nam še, naj jih

čez dve uri pokličemo. Vendar v teh mrzličnih trenutkih smo na to čisto pozabili in smo ambasado poklicali šele okrog pol enih — to je v sredo, 21. avgusta, ko je bila Češkoslovaška že povsem zasedena.«

»STRELJANJE V SREDO DOPOLDNE«

»Tovariš Jenko, ali nam lahko opišete vzdušje v teh dopoldanskih urah v Pragi?«

»Medtem ko smo premišljali, kako bi čimprej odhiteli iz ČSSR, smo celo dopoldne slišali streljanje v centru Prage. Pred trgovinami so stale nepregledne vrste Pražanov, ki so čakali, da bi kupili kruh in druge življenjske potrebščine. Tudi mi smo hoteli kupiti kruh, vendar nam to ni uspelo, le v eni trgovini smo lahko kupili nekaj piškotov. No, ob pol enih smo spet poklicali našo ambasado, kjer so nam povedali, da se da priti iz Češke skozi češko — avstrijsko mejo. Ko smo to izvedeli, smo takoj odšli in sicer okrog enih in zvečer ob osmih smo že bili na češko — avstrijski meji.«

»SLALOM MED RUSKIMI TANKI«

»Kako pa je potekala vaša pot domov?«

»Vse prej kot prijetno. Verjemite mi, da sem bil od samega premišljevanja, pa tudi od strahu, ves premočen. Na poti iz Prage do Čeških Budějovic je bilo polno vojaštva. Cesta je bila vsa razrita od tankovskih gosenic. Videl sem, kako so ruski tanki podirali kot vžgalice skoraj meter debele lipe, ob cesti pa sem videl tudi precej zmečkanih osebnih avtomobilov, ki so jih tanki enostavno pregazili na svoji osvajalni poti. V teh usodnih trenutkih smo imeli tudi nekaj sreče. S kolegom, on s fiatom — 1300 in jaz z oplom, sva se vrnila za neki ruski avto in se v vožnji tesno za njim prebijala med tanki in vojaškimi motoristi s prikolicami.«

»AVSTRIJSKA MEJA — RESENI SMO!«

»Končno smo ob osmih zvečer prispeli na avstrijsko — češko mejo. Vsi smo se oddahnili, kajti vedeli smo, da smo odslej lahko brez skrbi in da je naše odisejane med ruskimi tanki konec. Na meji so nas kar obkolili avstrijski novinarji in nas prosili, da bi jim prodali fotografske posnetke. Vendar teh nismo imeli, kajti bilo nas je preveč strah in preveč se nam je mudilo domov, da bi med potjo karkoli fotografirali.« Tako je končal svoje pripovedovanje Janez Jenko iz Senčurja, ki nam je iz »prve roke« povedal nekatere zanimivosti svojega »bega« iz Češkoslovaške. V. Guček